

Classica Ineke Sluiter

Van kluis naar cloud

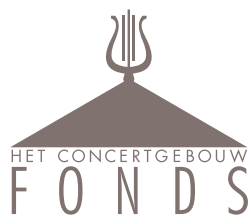
- 6** Aanval op verschoningsrecht is ongefundeerd
- 10** Prinsjesdag: Stakeholders over notariële *highlights*
- 22** Veel vragen tijdens 50PlusBeurs

De toegift van Maria Callas

MUZIEK IN UW TESTAMENT

Maria Callas met haar zeldzame toegift in 1973, het debuut van Mariss Jansons in Het Concertgebouw op 27 september 1987 met het Leningrad Philharmonisch Orkest, Händels opera *Ariodante* met in de titelrol Anne Sofie von Otter in 1997... De geschiedenis van Het Concertgebouw is een aaneenschakeling van onvergetelijke concerten. Een mooie manier om zo'n ervaring door te geven aan volgende generaties is Het Concertgebouw Fonds opnemen in uw testament. We leggen u graag uit hoe dat in z'n werk gaat, waarom het nodig is, en wat we met uw legaat of erfstelling voor moois kunnen doen.

Bel 020 - 573 04 65 of kijk op www.concertgebouwfonds.nl

editie 8, oktober 2015

- 4 Nieuws
- 10 Prinsjesdag: Stakeholders over notariële highlights
- 12 Tucht recht uitgelicht: Notaris en volmacht
- 15 Column Nora van Oostrom-Streep
- 16 Overdracht Duitse containerschepen
- 19 Koffie: Erwin van Elst
- 24 En verder: Ronald Pfeiffer
- 27 Onze man in Amerika
- 28 Specialisten
- 31 Column Jef Oomen
- 32 KNB-nieuws
- 36 Tucht recht
- 38 Personalia
- 38 Kanocolumn

Op de cover

Classica Ineke Sluiter vertelt op pagina 20 over de voorwaarden voor een geslaagde innovatie

6 Aanval op verschoningsrecht is ongefundeerd

Het verschoningsrecht van de notaris ligt onder vuur, omdat het misbruikt zou worden om de opsporing van fraude te belemmeren. Begin oktober geeft de minister van Veiligheid en Justitie in een voortgangsrapportage aan wat het overleg met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) hierover heeft opgeleverd en of er verder wordt getornd aan het verschoningsrecht. Ondertussen moeten notarissen verstandig omgaan met het verschoningsrecht en kritisch zijn tegenover cliënten.

20 'In het proces van kluis naar cloud is de menselijke factor cruciaal'

Innovaties worden alleen succesvol als er voldoende aandacht is voor de menselijke factor, zegt classica Ineke Sluiter. 'Want mensen moeten ermee werken.' Zij onderzoekt hoe de Grieken in de oudheid omsprongen met vernieuwingen en vindt dat er van hen veel te leren valt.

22 Veel vragen tijdens 50PlusBeurs

Van 15 tot en met 19 september was de 50PlusBeurs in de Jaarbeurs in Utrecht. Ook dit jaar had de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie daar een stand. Notarissen gaven lezingen over testamenten, levenstestamenten en schenken. En bezoekers van de beurs konden er terecht voor vragen over deze onderwerpen. Een aantal voorbeelden.

'In een levenstestament kunt u echter veel meer regelen'

MKB-Nederland biedt helpende hand tegen cybercrime

DIGITALISERING

MKB-Nederland gaat samen met onder meer het ministerie van Veiligheid en Justitie de strijd aan tegen cybercrime. Dit doen ze door ondernemers op twee manieren te helpen. Ondernemers kunnen zich aanmelden voor een gratis ethische *hack*. Het bedrijf dat de uitdaging aangaat, krijgt niet alleen een uitgebreide rapportage, maar uiteraard ook advies hoe de poorten te sluiten. Daarnaast trekt een speciale campagnebus met promotieteam het land in. Op verschillende plaatsen gaan deskundigen met ondernemers en lokale bestuurders in gesprek over betere beveiliging van bedrijven tegen cybercriminaliteit. Meer informatie op www.veiligzakelijkinternetten.nl. ●

Berndsens vertrekt uit Tweede Kamer

POLITIEK

Magda Berndsens, Kamerlid voor D66 en woordvoerder notariaat, vertrekt per 1 november uit de Tweede Kamer. Ze geeft aan het rustiger aan te willen doen. Berndsens was namens D66 een van de initiatiefnemers van het wetsvoorstel met aanpassingen voor het huwelijksvermogensrecht. Deze maand vertrok D66-Kamerlid Gerard Schouw, eerder ook woordvoerder notariaat, ook al uit de Tweede Kamer.

CNUE lanceert website over Europees onroerend goed

DIGITALISERING

De CNUE, het Europees samenwerkingsverband van notarissen, heeft een nieuwe website over onroerend goed gelanceerd. Op www.buyingmyhome.eu kunnen burgers informatie vinden over de aanschaf van onroerend goed in de 22 lidstaten van de Europese Unie (EU).

In Europa zijn 2,5 miljoen huizen die eigendom zijn van mensen die in een ander land wonen dan waar het huis staat. De website helpt inwoners van de EU verschillende fasen van onroerendgoedtransacties te begrijpen. Bovendien bevat de site handige informatie als voorbereiding op een gesprek met de notaris. Voorzitter Jean Tarrade: 'Met de website voorziet de CNUE in betrouwbare en feitelijke informatie om grensoverschrijdende onroerendgoedtransacties te faciliteren.' ●

“ Zo'n 85 procent van alle bedrijven is familiebedrijf. Een derde van de bedrijven overleeft de overdracht niet.”

Agnes Jongerius, PvdA-Europarlementariër, *Algemeen Dagblad* 15 september 2015, in reactie op de EU-resolutie over familiebedrijven

Tien dagen vaderschapsverlof bij Stibbe

DIVERS

Stibbe heeft het vaderschapsverlof voor haar werknemers verlengd naar tien dagen. Deze verruiming van een week strookt met de tijdens Prinsjesdag aangekondigde nieuwe wettelijke regeling. In die regeling krijgen vaders vanaf 2017 vijf dagen betaald verlof na de geboorte van een kind. Stibbe heeft dit nu met een werkweek uitgebreid. In een persbericht stelt het notaris- en advocatenkantoor het belangrijk te vinden dat werknemers 'tijd vrij kunnen maken voor zorgtaken', wat past bij 'modern werkgeverschap'. Landen als Frankrijk en Engeland hanteren al een partnerverlofperiode van tien dagen. ●

‘Antwoord op elke juridische vraag’

Bij Misset Horeca kunnen horecaondernemers terecht met vragen over het succesvol runnen van hun business, waaronder wet- en regelgeving. Voor het beantwoorden van juridische vragen werkt Misset Horeca sinds kort samen met Dirkzwager advocaten & notarissen. Uitgever Joop Uitendaal van Misset Horeca vertelt waarom.

Wat is Misset Horeca?

‘Een informatieplatform voor ondernemende horecaprofessionals. We hebben een website, maken nieuwsbrieven en geven een tijdschrift uit. Verder organiseren we een groot aantal evenementen.’

Hoe zijn jullie bij Dirkzwager advocaten & notarissen uitgekomen?

‘Misset Horeca is onderdeel van Vakmedianet, een business to business-uitgever. In een van onze andere communities werken we al ruim een jaar samen met Dirkzwager. Dat bevalt goed. Wij krijgen goede content en Dirkzwager krijgt een mooi platform om zichzelf te profileren naar horecaprofessionals.’

Op welke manier geven jullie horecaondernemers inzicht in relevante wet- en regelgeving?

‘Omdat de horeca veel met wet- en regelgeving te maken heeft, is op onze website een dossier ingericht waar Dirkzwager nu de juridische content voor levert. We streven ernaar dat horecaondernemers op elke juridische vraag het antwoord moeten kunnen vinden. Daar komt bij dat we de juridische inhoud op een begrijpelijke manier willen vertalen naar de praktijk. De belangrijkste vraag daarbij is: “Wat betekent dit voor jou als horecaondernemer?” Door praktische handvatten aan te reiken, hoeven ze niet zelf door juridische dossiers te spitten. Daar zitten horecaondernemers niet op te wachten.’

Welke wet- en regelgeving is dan relevant?

‘Dat kan echt van alles zijn. Regelgeving rond geluidsoverlast, sluitingstijden, het rookverbod, maar ook wetgeving omtrent het schenken van alcohol aan mensen onder de 18 jaar. Wij leggen horecaondernemers uit hoe ze hier het best mee om kunnen gaan.’

Heeft de horeca ook vragen voor het notariaat?

‘Jazeker, denk aan vraagstukken rond bedrijfsoprichting, bedrijfsverdracht, fusies, wijzigingen van rechtspersoonlijkheid. Dit moet via de notaris gebeuren. Ook vanuit notariële hoek levert Dirkzwager dus een belangrijke bijdrage aan onze dossiers.’

Initiatiefnemers passen wetsvoorstel huwelijksvermogensrecht aan

FAMILIERECHT

Bij invoering van het nieuwe huwelijksvermogensrecht hoeven partners niet langer vier aparte administraties bij te houden, maar drie. Dit staat in de nota van wijziging van het wetsvoorstel. Volgens de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) blijft het probleem van het voeren en het bijhouden van een deugdelijke administratie nog steeds overeind.

D66, PvdA en VVD willen met het wetsvoorstel de wettelijke gemeenschap van goederen beperken tot dat wat beide echtgenoten tijdens hun huwelijk verwerven. De eerste aanpassing in de nieuwe versie van het wetsvoorstel zorgt ervoor dat het gemeenschappelijk vermogen dat de aanstaande

echtgenoten vóór het huwelijk hebben opgebouwd in de gemeenschap van goederen valt.

MEER AANPASSINGEN

De tweede aanpassing gaat over het vermogen van het privébedrijf van een van de partners. In de nieuwe regeling wordt aan de gemeenschap van goederen een redelijke vergoeding toegekend voor de kennis, vaardigheden en arbeid die een echtgenoot heeft verricht voor de onderneming die niet tot de gemeenschap behoort. De derde aanpassing heeft betrekking op schulden tijdens het huwelijk. Schulden worden fiftyfifty gedragen. Behalve als duidelijk kan worden aangetoond dat een van de echtgenoten niets met de schulden te maken heeft. ●

Ondertussen op Twitter

#Socialmedia

Op Twitter wordt gereageerd op de voorgestelde aanpassingen van het huwelijksvermogensrecht. Zo vraagt Caminada Notarissen zich af of de gemeenschap

van goederen straks verleden tijd is. Notaris Aniel Autar verwijst in zijn tweet naar een poll van de KNB.

Caminada Notarissen @Caminadanotaris

Notariskantoor Rijswijk en Nootdorp

Is de gemeenschap van goederen straks verleden tijd? [http://www.knb.nl/initiatiefnemers-passen-wetsvoorstel-huwelijksvermogensrecht-aan ...](http://www.knb.nl/initiatiefnemers-passen-wetsvoorstel-huwelijksvermogensrecht-aan...)

Aniel Autar @Anielautar Notaris Rotterdam

64% van de notarissen vindt het Wetsvoorstel huwelijksvermogensrecht (zélfs na de recente aanpassing) een slecht voorstel. bron: KNB

Vermogen overdragen @overdragen Website over estate planning

Wetsvoorstel huwelijksvermogensrecht aangepast. Volgens @KNBnotariaat administratieprobleem echter niet opgelost.

Recht.nl @rechtnl Internetportaal voor juristen

Nieuw huwelijksvermogensrecht: niet vier, maar dan toch drie aparte administraties vereist: Bij invoer... <http://bit.ly/1OC7M16>

Verschoningsrecht en geheimhoudingsplicht

Het verschoningsrecht van de notaris ligt onder vuur, omdat het misbruikt zou worden om de opsporing van fraude te belemmeren. Begin oktober geeft de minister van Veiligheid en Justitie in een voortgangsrapportage aan wat het overleg met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) hierover heeft opgeleverd en of er verder wordt getornd aan het verschoningsrecht. Ondertussen moeten notarissen verstandig omgaan met het verschoningsrecht en kritisch zijn tegenover cliënten.

TEKST Lex van Almelo | BEELD Roel Ottow

Het Gebouw van Schaamte en Schande'. Zo wordt het nieuwe hoofdkantoor van KPMG in Amstelveen wel genoemd in de vastgoedwereld. Het Openbaar Ministerie (OM) begon een strafrechtelijk onderzoek naar de joint venture van KPMG en projectontwikkelaar Meijon Vastgoed. Om de belastingdruk te verminderen, zouden zij de winst van 94 miljoen hebben gereduceerd door 42 miljoen euro aan kosten ten laste te brengen van het project, terwijl in werkelijkheid de verhuurder/eigenaar deze kosten voor

zijn rekening heeft genomen. Daarbij zouden facturen zijn vervalst.

Begin 2014 neemt de fiscus bij bedrijfsdoorzoeken 'een groot aantal bescheiden' in beslag. De rechter-commissaris stopt stukken die wellicht onder het verschoningsrecht van de betrokken notaris vallen in aparte enveloppen. De notaris, die zelf niet wordt verdacht van strafbare feiten, gaat de stukken inzien bij de rechter-commissaris. De ringvoorzitter en een advocaat zijn erbij. Als de notaris zich – overigens tegen de zin van cliënt KPMG – beroept op zijn verschoningsrecht rijst de vraag of ook de concepten van de omstreden 'realisatieovereenkomst', de correspondentie

daarover en een factuur moeten worden beschouwd als het fraudegereedschap, als *corpora et instrumenta delicti*.

De rechter-commissaris zegt dat deze stukken niet onder het verschoningsrecht vallen, omdat zij niet afkomstig zijn van de notaris, maar alleen naar hem zijn ge-cc'd. De notaris zegt dat deze stukken geen zelfstandige bijdrage hebben geleverd aan het begaan van de strafbare feiten, waarvan zijn cliënten worden verdacht. Daarom zijn het zijns inziens geen *corpora et instrumenta delicti* en vallen ze onder het verschoningsrecht. De notaris vraagt de rechtbank Amsterdam om het beslag op de bescheiden op te heffen. De rechtbank wijst het verzoek af en sluit zich bij de rechter-commissaris aan (zie ECLI:NL:RBAMS:2015:1775). Zeker bij langdurige en ingewikkelde processen als deze

Aanval op verschoningsrecht is ongefundeerd

kun je e-mailverkeer, notulen en concepten die tot de feiten hebben geleid wel degelijk beschouwen als fraude-instrumenten.

GEEN CIJFERS

Fraudeofficier van justitie Vincent Leenders zette precies drie maande na deze uitspraak de aanval in op het verschoningsrecht van notarissen en advocaten. In een interview met *Het Financieele Dagblad* zegt de officier dat fraudeurs het verschoningsrecht gebruiken om de fraudebestrijding te frustreren. Niet alleen door geheimhouders 'in te kopiëren' bij het versturen van e-mails. Ook door hen te laten deelnemen aan vergaderingen en door interne fraudeonderzoeken uit te besteden aan advocaten. Drie dagen later berichtte ook *NRC Handelsblad* over de markt van interne onderzoeken, waar forensisch accountants terrein verliezen op advocaten omdat zij geen verschoningsrecht hebben. Voor Kamerlid Jeroen Recourt (PvdA) was het aanleiding te vragen of het verschoningsrecht inderdaad wordt misbruikt en zo ja, hoe vaak. In augustus antwoordde de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie dat het professionele verschoningsrecht in Nederland een algemeen erkend rechtsbeginsel is, dat moet waarborgen dat rechtzoekenden zonder belemmering advies kunnen inwinnen over hun juridische positie en zich in rechte kunnen laten bijstaan. Uiteraard mag het verschoningsrecht niet

worden misbruikt om de opsporing van fraude te bemoeilijken. En daarover voert de minister overleg met het OM, de KNB en de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA).

Er is volgens de bewindsman geen zicht op de omvang van het oneigenlijk gebruik: 'Navraag bij het OM leert dat er geen cijfers beschikbaar zijn over het aantal zaken waarin door een advocaat of notaris een beroep op het verschoningsrecht wordt gedaan.'

De staatssecretaris lijkt de hervorming van het verschoningsrecht overigens niet zo urgent te vinden. Hij wijst erop dat de termijnen van de geschillenprocedure over het verschoningsrecht al zijn bekort in het belang van de fraudebestrijding. Zo kun je al binnen negentig dagen een uitspraak van de Hoge Raad hebben. Bij de komende modernisering van het Wetboek van Strafvordering zal 'bezien worden of er aanleiding bestaat verdere procedurele verbeteringen voor te stellen'.

ISSUEGROEP

Toch vreest zowel de KNB als de NOvA een verdere inperking van het verschoningsrecht. Dat is al eerder gekortwiekt door de meldplicht op basis van de Wet ter voorkoming van wiswassen en financieren van terrorisme (Wwft) en de verplichting om op vordering van de Belastingdienst of het OM gegevens van de derdenrekening te verstrekken. 'Wij menen dat dit pakket voldoende is. Wij hebben nog geen voorbeelden gezien waaruit de noodzaak van verdere beperking blijkt', zegt Teska van Vuren. Als vertrouwensnotaris, die notarissen bijstaat bij verschoningsrecht-issues, maakt zij deel uit van de 'issuegroep'

die de KNB heeft geformeerd om het verschoningsrecht te verdedigen.

Hoewel de plannen om het verschoningsrecht aan te pakken nog niet duidelijk zijn, vindt Van Vuren de dreiging gezien de uitspraken van Leenders wel concreet. Een woordvoerder van Veiligheid en Justitie kan nog niets zeggen over de plannen. Volgens hem zal de minister begin oktober in een voortgangsrapportage over fraudebestrijding duidelijk maken wat het overleg met de KNB heeft opgeleverd en of er getornd gaat worden aan het verschoningsrecht.

De KNB verdedigt het verschoningsrecht in het overleg met het OM en de minister. Daarbij trekt de KNB samen op met de NOvA. Teska van Vuren: 'Samen sta je sterker en in het algemeen vind ik de manier waarop de Orde discussieert helemaal niet ongunstig. Een advocaat gaat er scherper in.'

NIET LOS VERKRIJGBAAR

Bert Fibbe, portefeuillehouder strafrecht in het dagelijks bestuur van de NOvA: 'De cliënt heeft recht op vertrouwelijkheid en de staat heeft de verplichting de vertrouwelijkheid te beschermen. Als de advocaat of notaris zelf een misdrijf pleegt, is het verschoningsrecht niet aan de orde. Als een cliënt de mail cc't naar een advocaat of notaris is het de vraag of het gaat om een advocatuurlijke of notariële dienst. Zo niet, dan is het verschoningsrecht ook niet aan de orde. Het verschoningsrecht is niet los verkrijgbaar.'

Nu is er de *BNApp!*

BNA Bureau Notariaat & Advocatuur Meesters in accountancy

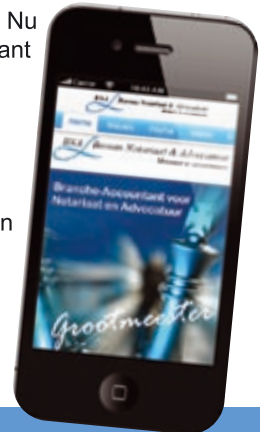
Accountancy is ons vak, het notariaat ons specialisme

BNA is in 1987 als administratiekantoor voor het notariaat begonnen. Nu ruim 25 jaar later zijn wij uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Bureau Notariaat & Advocatuur is:

- Financiële administratie
- Fiscaal advies & aangiften
- Bedrijfsvergelijking
- Managementinformatie
- Jaarrekening & advies
- Salarisadministratie
- Hulp bij ontslagprocedures
- Opvolging & ondernemingsplannen

Wij helpen u graag bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is. Wij zijn uw Branche-Accountant!

Oude Utrechtseweg 26-28, 3743 KN Baarn
Postbus 1008, 3740 BA Baarn

T: 035 693 64 44
F: 035 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.deNotarisPraktijk.nl

de Velde Harsenhorst

- Administratie
- Salarissen
- Belastingen
- Rapportages
- Accountancy
- Advies

H.R. de Velde Harsenhorst FA
drs. K. de Lange AA

AKSOS Financial Services

Voor notariaat en advocatuur...
...flexibiliteit in capaciteit

Groningen - Leeuwarden - Zwolle
www.aksos.nl - afs@aksos.nl - Tel. 038-4524280

AKSOS

De juiste slagkracht in uw executietraject!

CAMINADA & VAN LEEUWEN
gerechtsdeurwaarders & incasso

Ondernemingsweg 2D
2404 HN Alphen aan den Rijn
T 0172 44 36 34
F 0172 44 36 50
E info@cvi-incasso.nl
I www.cvi-incasso.nl

VAN WEEGHEL DOPPENBERG KAMPS

NOTARISSSEN | JURISTEN | ADVISEURS

SPECIALISTEN VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE ZAKEN NEDERLAND - DUITSLAND

- individuele adviezen voor ondernemer, particulier en adviseur
- gespecialiseerde juristen
- gekwalificeerde taalkennis
- internationaal netwerk

TELEFOON +31 (0)314 37 22 22 | E-MAIL info@vwdknotarissen.nl
INTERNET vwdknotarissen.nl vwdknotarissen.de
BEZOEKADRES Keppelseweg 1-3, 7001 CE Doetinchem

Ook Fibbe ziet geen noodzaak om te tornen aan de geheimhouding. 'In de voorbeelden die officier Leenders geeft, valt het wel mee met het misbruik. Voor het OM is het wel gemakkelijk om de informatie op één plaats te halen in plaats van naar allerlei derden te gaan. Maar dat is niet zoals de vertrouwelijkheid werkt. Wij zijn er niet om het werk voor het OM gemakkelijker te maken.'

COMPLEX

De issuegroep van de KNB wil de politiek, de overheid en het publiek bewustmaken van het belang van de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht voor de rechtsstaat en de cliënten van geheimhouders. Binnen de beroepsgroep is de kennis van het verschoningsrecht echter ook beperkt. Teska van Vuren: 'De KNB heeft nooit gericht aandacht besteed aan dit onderwerp. Ook individuele notarissen verdiepen zich er niet in en denken dat het wel losloopt.'

De issuegroep volgt de ontwikkelingen op de voet, verzamelt kennis en knowhow en adviseert het KNB-bestuur en de beroepsgroep. Een van aanbevelingen is in de universitaire en beroepsopleiding voor notarissen een blok strafrecht op te nemen. Los daarvan zullen advocaten komend najaar een cursus verzorgen voor ringvoorzitters en vertrouwensnotarissen. Teska van Vuren: 'Als vertrouwensnotaris krijg ik geregeld vragen als: "Ik hoor dit of dat, wat moet ik daarmee?" Of: "Iemand wordt onder druk gezet om een akte te tekenen, kan ik daar iets mee?" Het verschoningsrecht is ontzettend complex. Het duurde vrij lang voordat ik er een beetje grip op kreeg. Voor notarissen is het belangrijk om te weten hoe zij ermee moeten omgaan. Als het misgaat en er vervelende voorbeelden opduiken, kunnen er gekke

'De hoofdregel is: verstrekt gegevens niet vrijwillig'

dingen gebeuren in de discussie over dit onderwerp en daar kan de hele beroepsgroep onder lijden. Mede daarom hebben wij een lijst met advocaten, waarop notarissen een beroep kunnen doen, want lang niet iedere strafrechtadvocaat is thuis in deze materie.'

EIGEN AFWEGING

Een van die gespecialiseerde advocaten is Jan Leliveld. Volgens hem kun je alleen opkomen voor het verschoningsrecht als je tegelijkertijd alert bent op mogelijk misbruik. 'De notaris moet bijvoorbeeld een kritische blik werpen bij ABC-transacties. Volgens mij heeft het notariaat inmiddels veel geleerd op dat punt. Notarissen doen meer meldingen en waarschuwen de kopende partij vaker als een pand kort geleden voor aanzienlijk minder is gekocht.' Notarissen moeten instaan voor het verschoningsrecht, vindt Leliveld. 'Officier van justitie Machteld Kok, die vroeger notaris was, zei in *Notariaat Magazine* [maart 2014, p. 9 – red.] dat de notaris op grond van zijn publieke taak moet meewerken aan de waarheidsvinding. Nee, de notaris moet juist de vertrouwelijkheid beschermen. De hoofdregel is: verstrekt gegevens niet vrijwillig.'

De vraag hoe je moet omgaan met je geheimhoudingsplicht wordt pas actueel als het OM gegevens *vordert*, volgens Leliveld. 'Dan moet je als notaris een eigen afweging maken. Zelfs als de cliënt toestemming geeft voor verstrekking. Je kunt namelijk niet weten of de cliënt overziet wat de gevolgen zijn. Ook kan het zijn

dat een medewerker van een bedrijf toestemming geeft onder druk van de werkgever.'

ORDENEN

Bij een vordering of doorzoeking moet de rechter-commissaris in aanwezigheid van de ringvoorzitter vragen naar specifieke dossiers. Leliveld: 'De notaris beoordeelt in beginsel zelf of de stukken vallen onder zijn geheimhoudingsplicht. Hoewel die ook kan zeggen: "Ik zou willen dat eerst de ringvoorzitter erin kijkt."' 'Als het niet valt onder de uitzonderingen van de Wet op het notarisambt moet je nee zeggen. Ook wanneer de notaris zelf verdachte is, hoeft hij stukken niet zonder meer mee te geven – zelfs niet de stukken die deel uitmaken van het delict. Ook dan moet gekeken worden of er niet te veel in beslag is genomen en moet je je afvragen of de informatie niet ook op een andere manier kan worden vergaard. Wat vaak gebeurt, is dat de rechter-commissaris de geheimhoudersinformatie verzegeld meeneemt. Zorg altijd dat er iemand bij is die het in de gaten houdt en dat een en ander goed wordt geverbaliseerd. Dan kun je in betrekkelijke rust – al dan niet via een klaagschrift – het gesprek aangaan.' Notarissen kunnen gesteggel over stukken volgens Leliveld tegengaan door de dossiers goed te ordenen. 'Houd de stukken die onder het verschoningsrecht vallen zowel op papier als digitaal apart. Dan voorkom je dat er bij een doorzoeking teveel wordt meegenomen.' ■

*Prof. dr. Redmar Wolf,
verbonden aan Baker
& McKenzie en de VU
Amsterdam*

*Arjo van Eijnsden,
Ernst & Young
Belastingadviseurs*

*Jeroen Sinoo,
Si-No makelaars*

Aanpak erfpachtstructuren in de overdrachtsbelasting

‘Voor alle duidelijkheid; normaal gesproken sta ik niet onwelwillend tegen antimisbruik-wetgeving. Als belastingbetaler betaal ik anders mee aan het fiscale trapezewerk van anderen. Bij de voorgestelde maatregel ten aanzien van erfpachtlease plaats ik echter vraagtekens. Het voorbehouden van een recht op erfpacht is civielrechtelijk gezien toch iets anders dan de verkrijging van de volle eigendom gecombineerd met een huur. Een andere situatie wordt ook anders belast. Dit volgt uit de systematiek van de overdrachtsbelasting; als je minder verkrijgt, dan betaal je ook minder belasting. Als je deze opzet gebruikt in een financieringsstructuur met het eigen pand, zie ik daar weinig kwaads in. Erfpachtlease wordt echter ook toegepast bij de verkoop van verhuurd vastgoed aan een derde. Deze verkoop geschiedt dan onder voorbehoud van een tijdelijk recht van erfpacht tegen een prijs die gelijk is aan de marktwaarde van het vastgoed. De verkoper blijft verhuurder van het vastgoed en ontvangt nog steeds de huuropbrengsten. Wel moet hij een canon betalen. Deze canon is veelal gelijk aan de huuropbrengsten. Per saldo verkrijgt de koper het beleggingsvastgoed (bloot eigendom plus canon) met een forse besparing van overdrachtsbelasting. Dat de wetgever een dergelijke opzet wenst te bestrijden, kan ik mij voorstellen. Ik vraag mij echter af of hier de “goeden” niet onder de “kwaden” leiden. Wat overheerst bij deze maatregel is dan ook een onbestemd gevoel.’

Dichten lek bij emigratie van een aanmerkelijkbelanghouder

‘Ik vind het begrijpelijk dat het kabinet een einde wil maken aan het lek bij emigratie van een aanmerkelijkbelanghouder. Nederland heeft het recht om belasting te heffen over de in Nederland opgebouwde winsten van het aanmerkelijk belang. Dat de regels worden aangescherpt en per direct ingaan om belastingontwijking van emigrerende aanmerkelijkbelanghouders te voorkomen, lijkt mij niet onredelijk. Het kabinet stelt voor dat winstuitdelingen na emigratie in alle gevallen leiden tot belastingheffing of tot een evenredige intrekking van het uitstel van betaling voor de conserverende aanslag. Voorheen kon tot net onder de 90 procent aan winstreserves worden uitgekeerd, zonder dat dit leidde tot inning van de conserverende belastingaanslag. Deze aanpassing valt goed te begrijpen. In de praktijk werd namelijk geregeld gebruikgemaakt van deze “route”. Daarnaast wordt de conserverende belastingaanslag niet meer als gevolg van een tijdsverloop na tien jaar kwijtscholden. Dit was voorheen wel het geval, waardoor de aanmerkelijkbelanghouder na tien jaar vertoeven in het buitenland geen Nederlandse belasting meer hoefde te betalen. Ook deze aanpassing is te billijken. Het gevolg van deze aanpassing is wel dat bepaalde personen tot in de lengte van dagen worden achtervolgd door een conserverende aanslag. Ik verwacht nog wel discussie over de vraag of de nieuwe regeling in overeenstemming is met belastingverdragen, de goede trouw jegens de verdragspartners en het Unierecht. Kortom, over dit voorstel is het laatste woord nog niet gezegd.’

Terugbrengen kostengrens NHG in 2016 en het koppelen aan de gemiddelde woningwaarde vanaf 2017

‘Ik denk dat het een goede beweging is dat kopers meer spaargeld in hun hypotheek inbrengen. De totale hypotheekschuld wordt lager alsmede de druk op Stichting Waarborgfonds Eigen woning. Terugkijkend is het markteffect van eerdere maatregelen (bijvoorbeeld beperken *loan to value*, *loan to income* en invoering van verplichte aflossing) beperkt geweest. Ik verwacht dan ook dat kopers verdere inperking, als verdere verlaging van de kostengrens van de Nationale Hypotheek Garantie, kunnen dragen. Mijn kritiek daarentegen heeft betrekking op de termijn waarop deze maatregelen wordt ingevoerd. De gemiddelde Nederlander heeft beperkte spaarmogelijkheden. Gemiddeld minder dan 2.000 euro per jaar. Zeker gedurende de crisisjaren. Voor met name startende kopers zorgt dat voor een “gat” in de financieringsmogelijkheden waardoor zij niet of minder kansen hebben op de koopmarkt. Als er meer tijd – of bijvoorbeeld meer fiscale stimuli – is tot het opbouwen van spaargelden kunnen dergelijke maatregelen nog beter door – met name startende – kopers worden opgevangen. Het voornemen om vanaf 2017 de NHG-kostengrens te koppelen aan de gemiddelde woningwaarde lijkt mij moeilijk uitvoerbaar omdat er grote regionale marktverschillen zijn op woonplaatsniveau. En er zijn ook op locatieniveau binnen dezelfde plaats grote verschillen in verschijningsvorm en prijs binnen de verschillende typologieën woningen.’

Prinsjesdag

Stakeholders reageren op notariële highlights

De overheid verhoogt opnieuw de belastingvrijstelling voor een eenmalige schenking voor de eigen woning, blijft zich in 2016 focussen op fraudebestrijding en dicht het lek bij emigratie van een aanmerkelijk-belanghouder. Dit zijn plannen die dinsdag 15 september tijdens Prinsjesdag bekend werden gemaakt. *Notariaat Magazine* vroeg vijf deskundigen van buiten het notariaat naar hun mening.

Tjarko Denekamp,
Schenken en erven
ABN AMRO MeesPierson

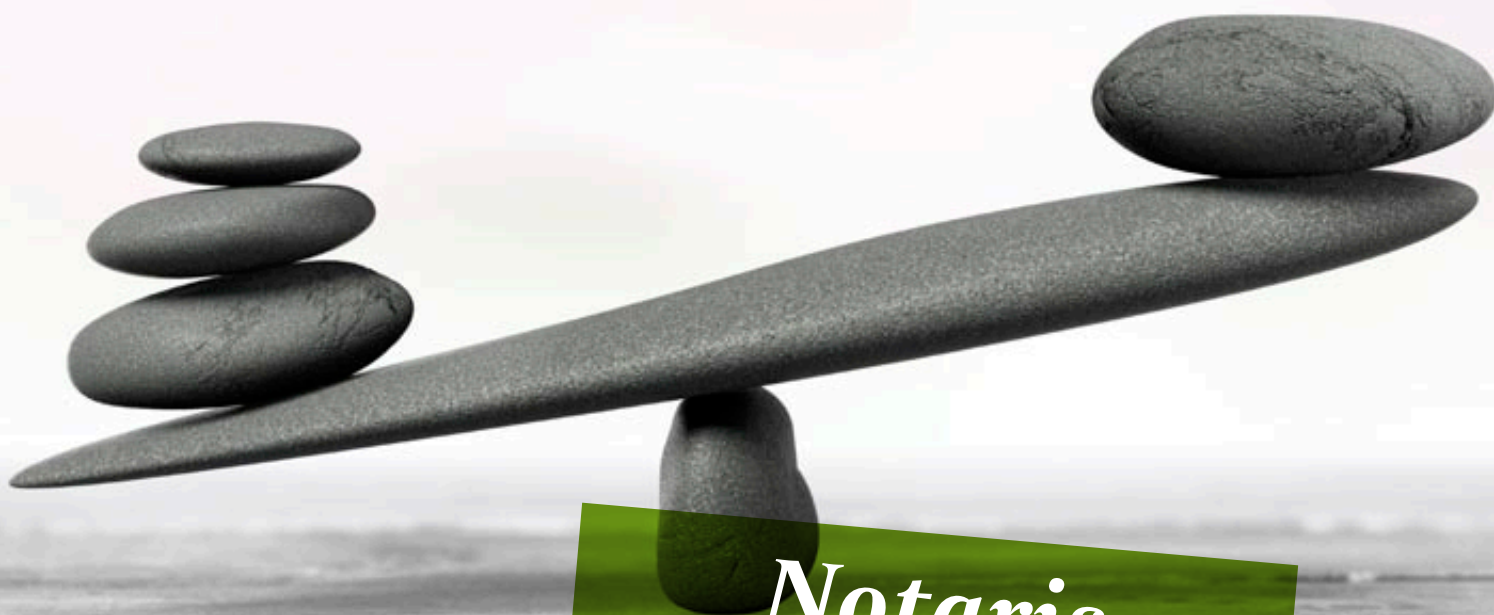
Kees Vlaanderen,
Nederlandse Vereniging
van Makelaars (NVM)

Verhoging en verruiming schenkingsvrijstelling eigen woning

'De verruiming van de schenkingsvrijstelling voor de eigen woning naar 100.000 euro vind ik een positieve ontwikkeling. Ouders willen kinderen vaak helpen bij het kopen van een huis. De regelgeving rondom het verstrekken van eigenwoningleningen door professionele partijen is echter strikt. Er kan maar in heel beperkte mate rekening worden gehouden met ondersteuning door ouders. Schenken kan een goede vorm van hulp zijn. Lenen van ouders is overigens een andere mogelijkheid. Het verruimen van de vrijstelling helpt hier. Een dergelijk dossier is estate planning in optima forma. De situatie van de ouders is van belang, die van het kind – er kan een partner zijn –, andere kinderen en dergelijke. Fiscaal is het ook interessant. De schenkingsvrijstelling zelf is best gecompliceerd en de definities uit de inkomstenbelasting zijn relevant. Zeker als de woning gezamenlijk bezit is, wordt het al snel ingewikkeld. Tot slot moet een en ander worden vastgelegd in akten. Een prachtig adviesthema dus. Naar mijn smaak wellicht iets te ingewikkeld. Hopelijk wordt nog eens goed gekeken naar de samenloop van de vrijstelling en de eigenwoningregeling. De vrijstelling omvormen van eenmalige naar een periodevrijstelling en het laten vervallen van de leeftijdseis zijn mogelijkheden om het overzichtelijker te maken.'

Focus fraudebestrijding op uitwisselen gegevens

'Bij veel initiatieven waarbij Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie en NVM in de loop der jaren betrokken zijn, blijkt uitwisselen van gegevens het hete hangijzer. Ook overheden weten vaak niet precies waar de grenzen liggen. Een praktijkvoorbeeld: eerder dit jaar wilde de gemeente Heerlen – in navolging van Amsterdam en Tilburg – een zogenaamd stoplicht-convenant sluiten met de politie en de plaatselijke makelaardij. De gemeente wilde zo gezamenlijk een dam opwerpen tegen onder andere hennepsteelt. Een stoplicht-convenant komt er kort gezegd op neer dat als een makelaar ondanks zorgvuldige screening van een aspirant-huurder bedenkingen heeft, hij zich tot de politie kan wenden. De politie raadpleegt volgens een vastgesteld protocol enkele politiestructuren en brengt het advies "rood" of "groen" uit. De overwegingen die tot het advies hebben geleid, maken uitdrukkelijk geen deel uit van het advies! De politie berichtte echter geen convenanthouder met commerciële partijen te kunnen zijn. Bovendien zou de Politiewet in de weg staan aan het door de politie op voorhand screenen van huurders. Kort daarna werd de NVM door een andere politie-eenheid benaderd voor het sluiten van een soortgelijk convenant. De voorbereidingen daartoe lopen. Duidelijke wetgeving met een evenwicht tussen fraudebestrijding en respect voor bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is dan ook meer dan welkom!'

Notaris en volmacht

De notaris krijgt op verschillende manieren met volmachten te maken. Hij is 'gebruiker' van volmachten in de zin dat hij akten passeert, gebruikmakend van een door één of beide partijen verleende volmacht, hij legaliseert handtekeningen onder volmachten, en soms treedt hij zelf (of een van zijn medewerkers) op als gevolmachtigde. In al die rollen heeft de notaris gefigureerd in (tucht)rechtspraak. Dit overzicht spitst zich toe op de notaris als gebruiker van een volmacht.

| TEKST Madeleine Hillen

VERANTWOORDELIJKHEID

1 VAN DE NOTARIS

In de eerste plaats is het van belang vast te stellen dat de notaris een zelfstandige verantwoordelijkheid heeft om te beslissen of hij gebruik wil maken van de volmacht. De notaris beperkt zich niet tot een marginale toetsing van de volmacht. Dat de notaris de volmacht integraal toetst, behoort volgens de tuchtrechter bij uitstek tot de werkzaamheden van de notaris. Die toetsing maakt deel uit van de zorgvuldigheid die hij ten opzichte van partijen behoort te betrachten (zie hof Amsterdam 14 juli 1994, *WPNR* (1995) 6185,

p. 399 e.v.). Ook de civiele rechter is van oordeel dat de notaris die een partij bij volmacht laat optreden in een akte, de plicht heeft om de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de verschijnende persoon te controleren. Zie HR 28 september 1990, *NJ* 1991/473: 'Op de notaris die een akte verlijdt, waarbij namens een partij wordt opgetreden door een vertegenwoordiger, rust de verplichting zich zo volledig en nauwkeurig mogelijk ervan te vergewissen dat die vertegenwoordiger bevoegd is tot het namens de vertegenwoordigde verrichten van de in die akte opgenomen rechtshandelingen. Deze verplichting vloeit voort uit de op de notaris rustende zwaarwegende zorgplicht

ter zake van hetgeen nodig is voor het intreden van de rechtsgevolgen welke zijn beoogd met de in die akte opgenomen rechtshandelingen. Mede gelet op het vertrouwen dat de deelnemers aan het rechtsverkeer moeten kunnen stellen in een notariële akte, geldt de meerbedoelde verplichting jegens alle belanghebbenden, waaronder degene die als vertegenwoordigde in de akte is vermeld.'

2 BESTAAN VAN DE VOLMACHT

Die controle van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van een verschijnende partij gaat in twee, mogelijk drie stappen. Stap één is het vaststellen dat de volmacht bestaat. Als het gaat om een schriftelijke volmacht hoort bij die controle dat de notaris zich ervan vergewist dat de handtekening onder de volmacht echt is. De notaris is vrij te kiezen hoe hij dat doet, maar kiest hij voor de minder veilige weg en gaat het mis, dan is dat voor zijn risico (zie kamer van toezicht Rotterdam 9 juni 2011,

ECLI:NL:TNOKROT:2011:YCo646). De veiligste weg is nog altijd legalisatie van de handtekening onder de volmacht met – indien nodig – een apostille. Legalisatie is overigens een apart onderwerp dat in een van de volgende bijdragen in deze rubriek uitgebreider zal worden behandeld.

3 TOEREIKENDHEID VAN DE VOLMAGT

De volgende stap is om te bezien of de volmacht toereikend is voor de voorgenomen rechtshandeling. Of dat zo is, moet in de eerste plaats worden bepaald aan de hand van de tekst van de volmacht. Biedt die tekst ruimte voor twijfel, dan wordt van de notaris verwacht dat hij extra oplettend is. Voor een antwoord op de vraag wanneer de notaris de volmacht wel kan gebruiken en wanneer niet, bevat de rechtspraak een aantal aanknopingspunten.

3^a STREKKING VAN DE VOLMAGT

Of een volmacht is verleend en, zo ja, met welke inhoud, moet worden beantwoord aan de hand van de maatstaven van art. 3:33 en 3:35 Burgerlijk Wetboek (BW). Het komt daarbij dus aan op hetgeen de volmachtgever en de gevolmachtigde over en weer hebben verklaard en uit elkaars gedragingen en verklaringen hebben mogen begrijpen, waarbij in het bijzonder van belang is de verklaring of gedraging waarbij de volmacht is verleend (zie HR 12 oktober 2012, *NJ* 2012/686).

Bij de beantwoording van de vraag hoe ver de volmacht reikt, speelt ook het belang van de volmachtgever een rol. Een algemeen luidende volmacht kan slechts geacht worden mede ten behoeve van een derde te zijn verleend indien dit ondubbelzinnig uit de volmacht blijkt (zie HR 24 januari 1997, *NJ* 1997/231).

3^b SELBSTEINTRIT

De gevolmachtigde die namens de volmachtgever optreedt met zichzelf als wederpartij, begeeft zich binnen het bereik

van art. 3:68 BW: hij is alleen bevoegd als de volmacht hem die bevoegdheid met zoveel woorden geeft of als de inhoud van de rechtshandeling zo nauwkeurig vaststaat dat strijd tussen hun beider belangen is uitgesloten. De tuchtrechter oordeelde hard in een geval waarin aan geen van beide voorwaarden was voldaan. Het had op de weg van de notaris gelegen zich ervan te overtuigen of de volmachtgeefster haar wil kon bepalen en, zo ja, of de transacties met haar wil overeenkwamen. Nu dit niet het geval was, had hij zijn dienst behoren te weigeren. Door zich te laten leiden door de verlangens van de gevolmachtigde en gebruik te maken van de algemene volmacht heeft hij gehandeld in strijd met de zorg die hij ten opzichte van de volmachtgeefster behoorde te betrachten. Het hof vindt de handelwijze van de notaris in hoge mate laakbaar (hof Amsterdam 22 maart 2007, ECLI:NL:GHAMS:2007:BA2116). Zie voor een gelijksoortig oordeel van de civiele rechter, hof 's-Hertogenbosch, 2 juni 2009, ECLI:NL:GHSHE:2009:BJ1011.

3^c HOEDANIGHEID VOLMAGTGEVER

De vraag of een volmacht zich uitstrekt over rechtshandelingen die de volmachtgever in hoedanigheid kan verrichten, is een vraag van uitleg van de volmacht. Een algemene volmacht geeft volgens de tuchtrechter geen aanleiding te veronderstellen dat die ook bedoeld is om de gevolmachtigde de bevoegdheid te geven de vennootschap te vertegenwoordigen waarvan de volmachtgever directeur is (zie hof Amsterdam 25 oktober 2001, ECLI:NL:GHAMS:2001:BM4575). Ook hier zitten de civiele rechter en de tuchtrechter op een lijn. Zie hof Arnhem-Leeuwarden 9 december 2014, ECLI:NL:GHARL:2014:9610 voor een geval waarin een hof tot het oordeel kwam dat een algemene volmacht zich niet uitstrekte tot de bevoegdheid om de volmachtgever te vertegenwoordigen in diens hoedanigheid van (enig) bestuurder van de bv waarvan de volmachtgever ook enig aandeelhouder was.

4 VOORTBESTAAN VAN DE VOLMAGT

Soms is nog een derde, laatste stap nodig: controle of de volmacht wordt gehandhaafd. De notaris moet *als daartoe aanleiding is* verifiëren of de volmachtgever de volmacht handhaaft. In een geval waarin de notaris bekend was dat tussen volmachtgever en gevolmachtigde een vertrouwenscrisis bestond, had de notaris de volmachtgever daarover moeten raadplegen (zie de eerdergenoemde uitspraak hof Amsterdam 14 juli 1994, *WPNR* (1995) 6185, p. 399 e.v.). Een soortgelijke uitspraak deed het hof Amsterdam op 9 december 2008, ECLI:NL:GHAMS:2008:BG6775. In die uitspraak ging het om een geval waarin de notaris wist dat de volmachtgeefster, deelgenoot in een nalatenschap, niet instemde met de voorgenomen verkoop van een boedelgoed. Juist om die reden vermeed de notaris contact met de volmachtgever. In plaats daarvan nam hij een ontbindende voorwaarde op in de akte. Het hof was van oordeel dat de notaris door zo te handelen, de volmachtgever de ruimte ontnam haar wil kenbaar te maken. De notaris kreeg een berisping.

De woorden 'als daartoe aanleiding is' zijn niet betekenisloos, zo blijkt uit de uitspraak van hof 's-Hertogenbosch van 2 oktober 2012, GHSHE:2012:4257. Als zich in de (lange) periode tussen het verlenen van de volmacht en het gebruik ervan niets heeft voorgedaan wat voor de notaris reden hadden moeten zijn om eraan te twijfelen dat de volmacht nog overeenstemt met de wil van de volmachtgever, heeft de notaris geen reden voor dienstweigeren. ■

‘Veilig’, ‘flexibiliteit’ en ‘Cloud werken’ gaan wel degelijk samen!

Er is menig artikel verschenen over de onduidelijkheid rond Cloud werken; onder tot de verbeelding sprekende titels als ‘door de bewolking de Cloud niet zien’. Daarnaast hebben de productnamen die door aanbieders worden gebruikt ook niet meegewerkt aan een stukje duidelijkheid. Immers, waar de ene aanbieder spreekt van Online werken, noemt een ander het Cloud werkplek. Geen wonder dat de markt is lamgeslagen door al het Cloud geweld.

Dan maar over laten waaien? Er zijn diverse argumenten om juist wel te kiezen voor een veilige Cloud oplossing. In het bijzonder wanneer het aankomt op beveiliging, continuïteit en flexibiliteit. Een kwalitatief hoogwaardige Cloud oplossing vormt een stevig fundament voor uw ICT omgeving. En zoals ieder fundament aan strenge eisen dient te voldoen, zo geldt dat net zo goed voor het fundament voor uw ICT.

Waar de notaris op zit te wachten

Wat het notariaat wil -en in feite iedere ondernemer- is duidelijkheid. Dat gaat verder dan de vraag of de oplossing echt veilig is, want daar wilt u als notaris van op aan kunnen. Voor de uiteindelijke beslissing komen andere vragen aan bod: Krijg ik daadwerkelijk wat ik verwacht? Is de oplossing compleet zonder dat er overlap in dienstverlening is? Is het toekomstbestendig? Past de oplossing bij ons kantoor? De dynamiek van tegenwoordig vraagt een solide, maar flexibele oplossing; schaalbaar, maar onder alle omstandigheden compleet. Afgestemd op de notaris, in plaats van dat de werkwijze van de notaris zich dient te voegen naar de gekozen ICT oplossing.

Zekerheden die echt de moeite waard zijn

Het Cloud Pack van ICT Concept biedt een aantal zekerheden die echt de moeite waard zijn. Zoals vaste kosten per medewerker per maand. Dat betekent concreet dat u bij veranderingen in uw personeelsbestand direct kunt bijsturen. Moet u noodgedwongen inkrimpen? Dan krimpen uw ICT kosten mee. Heeft u extra ondersteuning nodig? Dan heeft u de flexibiliteit om het aantal werkplekken direct uit te breiden. Daarnaast heeft u geen last van veroudering van uw ICT fundament. U maakt altijd gebruik van de modernste hardware en uw data worden opgeslagen in ultraveilige datacentra in Nederland. Uw data staan dus nooit op onbekende servers en er wordt dagelijks een back-up gemaakt. Ook de toegang tot uw Cloud omgeving is zorgvuldig beveiligd, waarbij u inlogt middels gebruikersnaam en wachtwoord én een unieke code die u op uw smartphone ontvangt. ‘Veiligheid’, ‘flexibiliteit’ en ‘continuïteit’ gaan dus wel degelijk samen in één Cloud oplossing.

Altijd een passend Cloud Pack

Wanneer u een notariskantoor voert met 2 tot 5 FTE's, dan heeft u een ander ICT fundament nodig dan een kantoor met meerdere vestigingen en bijvoorbeeld 100 FTE's. Daar is rekening mee gehouden in de ontwikkeling van het Cloud Pack. Zo kunt u kiezen voor de technische oplossing, extra ondersteuning of aanvullende producten en diensten. U kiest simpelweg het Cloud Pack dat bij uw kantoor past.

Staat u op het punt opnieuw te investeren in uw ICT fundament? Twijfelt u tussen de aanschaf van een nieuwe server of de overstap naar de Cloud? Stel uw vragen aan de specialisten van ICT Concept. Zij spreken helder en duidelijk de mogelijkheden met u door, zodat u een onderbouwde keuze kunt maken. Voor een gedegen ICT fundament voor uw notariskantoor; passend bij uw huidige situatie, maar zeker ook voor de toekomst.

Alles voor elkaar!

T 088 002 84 83

E sales@ict-concept.nl

www.ict-concept.nl

ICT CONCEPT IS ONDERDEEL VAN

 GROEP

Het nut van het algemeen belang

Nora van Oostrom-Streep

Van de grote liberale staatsman Thorbecke is de volgende uitspraak over wat het algemeen belang inhoudt: 'Is het alleen de vraag wat het volk of de meerderheid wil, dan vervalt de vraag naar hetgeen recht, waar, goed en uitvoerbaar is.'

Het algemeen belang heeft dus geen betrekking op wat een meerderheid wil, of wat een bestuursorgaan wil, maar houdt mede oog op wat goed en uitvoerbaar is. Aan dit laatste moest ik denken toen ik werd gebeld door een journalist die mij vroeg of de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) inderdaad bij het vaststellen van het 'model' levens testament de oren teveel had laten hangen naar de banken.

BEST HAALBAAR

Het was een wat onaangename vraag, in die zin dat zij werd gesteld alsof het ging om een machtskwestie. Om de vraag wie het nu voor het zeggen had, de KNB of de banken. Of nu de visie van de organisatie die het nut van het algemeen in het oog zou hebben de doorslag gaf, of die van de rigide, commerciële partijen die alles op alles zouden zetten om die arme cliënten een model in de maag te splitsen waar ze de facto niets aan zouden hebben. Sowieso werd het wat onplezierig toen ook werd gesuggereerd dat het document in kwestie helemaal geen echt levenstestament zou zijn, maar een wat veredelde volmacht die de meest basale elementen zou ontberen. Wat te antwoorden? Nog afgezien dat het begrip 'levenstestament' geen wettelijke basis of anderszins formele

Je moet je focussen op belangen, niet op posities

grondslag heeft, en dus niet kan worden gezegd wanneer iets een 'echt' levenstestament is, ging het daar ook niet om. Het is niet zo dat met het maken van afspraken met de banken de KNB heeft vastgesteld welke akte zich al dan niet met de titel levenstestament mag tooien. Het is niet zo dat wegen zijn afgesneden of mogelijkheden ingeperkt, het is zo dat gekeken is wat in casu de best haalbare mogelijkheid was. Het zoeken naar het best haalbare in het belang van consumenten en banken.

HARVARD-ONDERHANDELMETHODE

Heeft de KNB hiermee de oren naar de banken laten hangen? Welnee, zij heeft juist in het belang van de cliënt gehandeld. Laten we het alternatief eens onder de loep nemen, namelijk de situatie dat de KNB een zeer uitgebreid levenstestament zou hebben voorgesteld en hier strikt aan zou hebben vastgehouden. De kans is meer dan levensgroot dat er dan geen overeenstemming met de banken zou zijn bereikt. Partijen zouden uit elkaar zijn gegaan en uiteindelijk weer opnieuw naar de tekentafel hebben gemoeten. Dit kost tijd en geld en gaat ten koste van de werkverhoudingen. En wat is nu werkelijk in het belang van de cliënt?

Iedereen die ooit de basis van de Harvard-onderhandelingsmethode heeft moeten bekijken, weet dat het dodelijk is je in te graven in je eigen gelijk. Je moet je focussen op belangen, niet op posities. Het gaat niet om de vraag wie 'gewonnen heeft' het gaat erom of je in casu het hoogst haalbare resultaat hebt kunnen bereiken.

BELANGRIJKE FACTOREN

De journalist was duidelijk wat teleurgesteld dat ik een reactie van bovengenoemde strekking gaf en hing schielijk op. Mijn antwoord bleek te weinig controversieel. Terug naar het nut van het algemeen: het voorbeeld van het levenstestament staat niet op zichzelf. Er zijn veel dossiers denkbaar waarin er wellicht 'betere' resultaten hadden kunnen worden bereikt. Althans, volgens sommigen. De vraag is of dat resultaat daadwerkelijk ooit bereikt kan worden, dan wel of de andere partij geheel zal afhaken en misschien wel zal gaan voor een veel negatiever scenario. Voor afschaffen van monopolies bijvoorbeeld, of het anderszins buitenspel zetten van het notariaat. Haalbaarheid en uitvoerbaarheid als belangrijke factoren: het devies van Thorbecke is ook vandaag de dag zo gek nog niet. ■

Vlaggenstaat, open scheepsregister en bareboatregister

De internationale scheepvaart is een zwaar gereguleerde, maar ook schimmige markt. Waar het schip te boek staat en onder welke vlag het vaart, bepalen onder welk fiscaal regime de eigenaar valt. De scheepseigenaren zelf blijven liever buiten zicht. Wouter de Boer van NautaDutilh Rotterdam geeft een inkijkje in de scheepvaartpraktijk.

TEKST Tatiana Scheltema | BEELD Freek van Arkel

Wat maakte de doorgaans best ruimhartige Duitsers toch zo onverzoenlijk tijdens de Griekse schulden crisis eerder dit jaar?

Wie dat wil begrijpen, moet eens in de haven van Hamburg gaan kijken. De schepen liggen er hoog op het water, kranen draaien doelloos in de wind. De eens zo bloeiende Duitse containersector kwam het instorten van de wereldhandel na de kredietcrisis niet te boven. Rederijen bleven in gebreke en de banken, waaronder 's werelds grootste scheepskredietleverancier HSH Nordbank moesten, in ruil voor steun van de Europese Centrale Bank, hun onder water gelopen vloot van de hand doen. Schatrijke Griekse reders stonden vooraan in de rij om de schepen voor een prikje op te kopen. En dat deed pijn.

POESPAS

Ook Nederlandse rederijen profiteerden van de uitverkoop van Duitse schepen, al lopen die er een stuk minder mee te koop. Sterker: ze doen er alles aan om anoniem te blijven, vertelt kandidaat-notaris Wouter de Boer van NautaDutilh in Rotterdam. Deze zomer begeleidde hij de aankoop van elf Duitse containerschepen door een Rotterdamse rederij – een transactie waar bijna honderd miljoen euro mee was gemoeid. De Boer wil er wel over vertellen, maar alleen op voorwaarde dat de naam van de nieuwe eigenaar en diens financier (voor wie hij optrad) niet worden genoemd. 'Vaak gaat het om familiebedrijven

die een halve eeuw geleden zijn opgetuigd. Ze zijn lastig te traceren. Meestal is alleen de topholding ondergebracht bij een Nederlandse stichting of administratiekantoor. Die Rotterdamse havenbaronnen hoeven niet zo nodig in de Quote500, dat gepronk met geld vinden ze allemaal maar poespas.'

VLAGGENSTAAT

In transacties van deze omvang wordt gewerkt met een *Notary Letter*, waarin de procedure voor alle betrokkenen wordt vastgelegd. In het geval van de Duitse schepen was de koop al beklonken; Nauta werd door de financier van de koper ingeschakeld voor het opmaken van de kredietdocumentatie en het begeleiden van de registraties en de-registraties van de containerschepen. Daarin zit de juridische expertise, want waar het schip te boek staat, maakt nogal uit. Het land van registratie (de vlaggenstaat) bepaalt onder welk recht een schip valt, en aan welke eisen het ten aanzien van veiligheid en arbeidsomstandigheden moet voldoen. De rederij – of de financier – kan er ook voor kiezen om het schip onder een '*flag of convenience*' te brengen. Landen die deze registers voeren, stellen doorgaans weinig vragen en bieden een gunstig belastingklimaat. Elk land kan een open scheepsregister bijhouden, ongeacht of het een vloot, of zelfs maar een haven heeft. Meer dan de helft van alle schepen ter wereld (in 2014 waren dat er 85.094, volgens het Maritime Safety Agency) is in dit soort 'open' registers te boek gesteld. 'De meeste registraties zijn natuurlijk fiscaal gedreven', zegt De Boer. 'Het Isle of Man heeft

bijvoorbeeld lage kosten voor registraties en geen *annual fees*, er zijn geen uitgebreide onderzoeken naar schepen ouder dan een bepaalde leeftijd, of groter dan een bepaald tonnage. Je betaalt o procent vennootschapsbelasting, maar dan moet je je economische activiteiten wel in een Isle of Man-entiteit onderbrengen.'

BAREBOATREGISTER

Ook andere factoren spelen mee bij de keuze voor een vlaggenstaat. Zo zijn sommige registers 'betrouwbaarder' dan anderen, aldus De Boer. 'Onder de Nederlandse vlag vaar je zonder problemen de hele wereld over, met een vlag uit het Midden-Oosten ligt dat toch iets lastiger.' Ingewikkelder wordt het als een schip ook nog in een bareboat-, of rompbewrachtingsregister is ingeschreven. Een bareboatovereenkomst is een soort lease waarbij het schip onbemand en onbevracht aan een andere partij wordt verhuurd. De meeste landen hebben zo'n

‘De meeste registraties zijn natuurlijk fiscaal gedreven’

bareboatregister en een schip kan dus in twee landen zijn geregistreerd. ‘Dat zie je vaak als een bepaalde vlag in een ander land niet erg is gewenst. Stel, een schip dat op het Griekse deel van Cyprus staat ingeschreven, krijgt opdracht om een Turks haventje uit te baggeren. Maar Turkije is nu eenmaal niet zo dol op Griekenland. Zo’n schip wordt dan tijdelijk in het bareboatregister van een ander land, zoals Nederland of België, geregistreerd.’ De Duitse tankers waren in Duitsland geregistreerd en bleven dat ook, maar waren wel over de hele wereld gevlagd. Die bareboatregistraties moesten er eerst af, anders konden de schepen niet uit het gewone register worden uitgeschreven. ‘Daarvoor schakelen we advocaten over de hele wereld in: Duitse advocaten natuurlijk, maar ook advocaten uit Malta, Cyprus, Antigua en Barbados. Zij zorgen ervoor dat op de dag van *closing* alles in hun land is geregeld, zodat de zekerheden, als die er zijn, van de schepen afgehaald kunnen worden en ze uit die registers kunnen worden

uitgeschreven. Het is erg leuk dat je met zo’n groot team aan iets werkt. En dat je iedereen achter de broek moet zitten.’

DE-REGISTRATIE

Het meeste werk zit in de onderhandelingen en het opstellen van verschillende kredietovereenkomsten. Ook worden tripartiteovereenkomsten gesloten tussen bank, rederij en de partij aan wie het schip is verhuurd. ‘Mocht de situatie ontstaan dat de bank het schip wil veilen, dan moet het niet zo zijn dat de bareboatpartij die veiling in de weg zit. Dus wordt geregeld dat de bank alles in het buitenland kan doorhalen. Ze willen dat de rechten zo sterk mogelijk blijven zodat als ze er iets mee willen doen, dat ook kan.’ Het moment van de-registratie is over het algemeen ook het moment dat de eigendoms-overdrachtspapieren worden overhandigd, in de vorm van een *Bill of Sale* en een *Protocol of Delivery and Acceptance* – waarmee de nieuwe eigenaar tekent voor ontvangst. Met de *Bill of*

Sale en een buitenlands bewijs van doorhaling kan het schip opnieuw worden ingeschreven in een register.

DERDENGELDREKENING

Het team van Nauta dat zich alleen met scheepvaart bezighoudt, is maar klein: twee advocaten, drie notariële mensen en één klerk: ‘maar die doet voornamelijk binnenlandse scheepsoverdrachten.’ Toch is het een van de grootste ‘*dedicated shipfinance teams*’ in het land, waarin advocaten en notarissen samenwerken. Binnen het team is er weinig onderscheid tussen advocaten en notarissen, zegt De Boer. ‘Het is een enigszins grijs gebied. Iedereen pakt eigenlijk alles op.’ In het buitenland kijkt niemand daarvan op. Waar buitenlanders wél met verbazing naar kijken, zegt De Boer, is de kwaliteitsrekening van de Nederlandse notaris. In de meeste landen wordt met een ‘*escrow account*’ gewerkt: een rekening die onder bepaalde voorwaarden bij een bank wordt gehouden, waarbij afspraken worden gemaakt over het moment waarop gelden worden vrijgegeven. ‘Zo’n *escrow* rekening is ontzettend duur. Toch is het vaak nog een heel gedoe om aan buitenlandse banken of investeerders uit te leggen hoe onze derdengeldrekening werkt. Ze zijn altijd huiverig om hun geld bij de notaris neer te leggen. Als ze al een notaris kennen, dan functioneert die vaak als een echte stempelaar. In de Verenigde Staten bijvoorbeeld, waar je inderdaad een stempeltje online koopt en niks anders doet. Dat we eigenlijk advocaten zijn – met een academische opleiding en een beroepsopleiding, alles erop en eraan – maar dan met andere bevoegdheden, dat kennen ze gewoon niet.’ ■

Ons nieuwe adres opzoeken duurt langer.

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

**NIEUWE
LOCATIE**

Rode Hoed
Keizersgracht 102
Amsterdam

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling

Het veilinghuis dat meer biedt.

mva.nl/veiling

SPANJE SPECIALIST in:
SUCCESSIE-AANGIFTE en AFWIKKELING
van **NALATENSCHAPPEN, TESTAMENTEN,**
ESTATE-PLANNING,
ADVIES BIJ AAN- en VERKOOP O.G.

 servitur sl

Ed Richelle Marlon Wolf
Ana Pascual Trudy Pijnenburg

Bezoekadres:

Edificio SERVITUR
(El Planet 7)
Ctra. de Finestrat
(rotonde kruising CV758 en CV70)
03502 BENIDORM (Alicante)

Correspondentie adres:

Apartado de correos 216
03508 BENIDORM
(Alicante) Spanje

Telefoon: (+34) 96 585 0891

Telefax: (+34) 96 586 6988

E-mail: servitur@servitur.es

Internet: www.servitur.eu

Beëdigde notaristolken en vertalers

deskundig | vaste tarieven | alle talen

www.tolkenselect.nl | 088-0600 300 | info@tolkenselect.nl

Uw gerechtelijke publicaties voor het laagste tarief

De tarieven van het **Nederlands Dagblad** voor
verplichte gerechtelijke publicaties (ontbinding,
fusie, splitsing) zijn het laagst van alle dagbladen.

Opgave is eenvoudig: per mail naar tips@nd.nl of
online via www.nd.nl/tips (inloggen niet nodig!)
en kies voor de rubriek Gerechtelijke publicaties.

nederlandsdagblad
CHRISTELIJK BETROKKEN

VENEKAMP & DAAMS
notarissen

Bosch 107 te 3353 GD Papendrecht

Wij zoeken ter versterking van ons team in verband met de
toegenomen werkzaamheden een (bij voorkeur) full-time

ervaren KANDIDAAT-NOTARIS
voor de algemene praktijk

Ons kantoor is centraal gelegen in het westen van het land. Het
bestaat uit circa 20 (deels part-time) medewerkers, waaronder
twee notarissen.

Ons kantoor richt zich op de algemene praktijk, doch met een
sterke nadruk op de registergoederenpraktijk.
Wij bieden een afwisselende en zelfstandige functie op
een kantoor met een prettige, ongedwongen sfeer in een
enthousiast team.

Sollicitatie en informatie:

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met
Mr M.H. Daams, telefonisch te bereiken onder nummer:
078 6446666 of per email: info@venekampdaams.nl.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u sturen naar:

Venekamp & Daams Notarissen
Postbus 71
3350 AB PAPENDRECHT

KOFFIE?

WIE Erwin van Elst
WAAR kandidaat-notaris bij CMS Derks
 Star Busmann in Amsterdam
KOFFIE? Zwart

Kandidaat-notarissen, ze vormen (mede) de toekomst van het notariële vak. Hoe ervaren zij hun vak? Ze vertellen over hun vak tijdens een kopje koffie.

'Ik kreeg het gevoel dat mijn wereld klein werd en uit notarissen en advocaten bestond'

'Ik ben op 1 september 2005 begonnen bij DLA Piper, toen nog Schut & Grosheide. Een hele mooie organisatie om te starten, omdat ze zich net aansloten bij de groep van DLA. Een puur Nederlands kantoor met grote internationale plannen. Plannen die niet, zoals bij veel Angelsaksische kantoren, gemaakt werden in Londen. Ik herken veel van DLA bij CMS. Maar CMS heeft al lange tijd een internationaal netwerk. Daar komt steeds meer werk uit. Binnenkort verhuizen we van de Mondriaantoren naar het nieuwe atrium op de Zuidas.'

'Bij CMS houd ik me bezig met Corporate Real Estate, een praktijk die niet gericht is op particulieren. Mijn werk richt zich op transacties waarbij we vaak samenwerken met advocaten. De aan- en verkoop van grote bedrijfspanden komt

weer op gang. Veel kopers zijn creatiever met bijvoorbeeld een nieuwe bestemming voor het pand. Verder heeft ons kantoor een grote veilingpraktijk. Nu het economisch beter gaat, zullen de veilingen afnemen en bloeit hopelijk de transactiepraktijk weer op.'

'Bij DLA was alles vrij extreem, dat vond ik toen fantastisch. Extreme werktijden, extreem veel borrels, extreem veel contact met kantoorgenoten. Dat is bij CMS niet anders. De kantoorborrel op donderdag wordt met name door de jongere garde op vrijdag overgedaan. Op het Amstelplein zit café Blocker, onze kantoorstamkroeg. Ook de mensen van Delta Lloyd, Rabobank en Philips, die ook in de hoge torens van Amsterdam werken, komen daar graag. Ik ben nu niet meer bij elk evenement. Tenzij er een bal

rolt. CMS heeft mijn voetbalcarrière verrijkt met toernooien in Belgrado en Lissabon.'

'Ik kreeg het gevoel dat mijn wereld klein werd en alleen uit notarissen en advocaten bestond. Daarom ben ik vrijwilligerswerk gaan doen. Zo heb ik een huiswerkklas gehad in een buurthuis in Amsterdam Nieuw-West. Daar begeleidde ik Marokkaanse jongeren in hun stap naar de middelbare school. Ze vonden het naar eigen zeggen "kapot" leuk. Ook heb ik twee keer voor een sabbatical gekozen om in Peru en Vietnam in scholen en weeshuizen te helpen. Dat heeft me veel inzicht gegeven in het werkend bestaan, echte eyeopeners. Die sabbaticals zijn misschien wel de beste keuzes voor mijn carrière geweest.' ■

Hoogleraar klassieke talen
Ineke Sluiter

‘In het proces van kluis naar cloud is de menselijke factor cruciaal’

Innovaties worden alleen succesvol als er voldoende aandacht is voor de menselijke factor, zegt classica Ineke Sluiter. ‘Want mensen moeten ermee werken.’ Zij onderzoekt hoe de Grieken in de oudheid omsprongen met vernieuwingen en vindt dat er van hen veel te leren valt.

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Truus van Gog

Tijdens het gesprek benadrukt zij meerdere malen dat ze oude Griekse teksten bestudeert en daarbij interessante ontdekkingen doet waarvan veel te leren valt, maar dat zij niet over de expertise beschikt deze kennis om te zetten in adviezen. ‘Ik ben classica, geen consultant.’ Momenteel leidt Ineke Sluiter, hoogleraar

Griekse taal- en letterkunde aan de Universiteit van Leiden, onder meer het project *Anchoring Innovation* van de landelijke onderzoeksschool OIKOS. Hierin wordt bestudeerd hoe de Grieken en Romeinen in de oudheid omsprongen met innovatie en innovatieprocessen. Uit alle onderzoeksgroepen komt naar voren dat destijds bij materiële én immateriële innovaties het nieuwe werd verbonden met het oude. Nieuwe ideeën moesten als het ware

‘landen’ in de groep waarvoor ze bedoeld zijn. Dit proces noemen de classici ‘anchoring’, verankering. Sluiter: ‘Als zich iets nieuws aandient, moeten mensen eenvoudigweg snappen waarover het gaat. De vernieuwing moet passen bij hun waarden en normen, bij hun levensovertuiging en ze moeten het willen. Die voorwaarden hebben te maken met acceptatie en hoe mensen met de vernieuwing omspringen.’

SPINOZAPRIJS

In haar vakgebied is Sluiter toonaangevend, mede dankzij haar grensoverschrijdende en interdisciplinaire aanpak en vanwege het

‘Mensen moeten een innovatie begrijpen, die moet passen bij hun waarden en normen, bij hun levensovertuiging en ze moeten het willen’

duizend pagina's tellende standaardwerk *Medieval Grammar and Rhetoric* dat zij samen met een Amerikaanse collega schreef. In 2010 ontving zij voor haar verdiensten de prestigieuze Spinozaprijs.

Volgens de classica worden innovaties vaak helemaal overgelaten aan bèta's en technologen, omdat zij aan de wieg staan van veel uitvindingen. Niet verstandig, vindt zij. 'Want wil een innovatie geaccepteerd en gebruikt worden door de groep voor wie zij bedoeld is, dan moet je rekening houden met de menselijke factor en heersende normen en waarden. Als daar geen oog voor is, zal de uitvinding niet landen.'

TANKDOP

In teksten en materiële resten uit de oudheid valt op te maken dat succesvolle innovaties verankerd werden in het oude en vertrouwde. Illustratief zijn de Griekse tempels, die aanvankelijk van hout werden gemaakt. Toen werd ontdekt dat die beter in steen konden worden uitgevoerd, werden bepaalde functionele bouwelementen van de houten tempels nagemaakt in steen, waar ze niet meer functioneel waren. Hiermee leken de nieuwe tempels zo veel mogelijk op hun voorgangers. Een actueel voorbeeld van nieuw verbinden met oud noemt zij het 'tanken' met een elektrische auto. Feitelijk is dat een kwestie van een stekker in het stopcontact steken, maar men heeft ervoor gezorgd dat dit eruit ziet als een pomp en een slang met een greep die op juist die plek in de auto moet worden geplugd waar voorheen de tankdop zat.

CRUCIALE FOUTEN

Onderzoek laat zien dat bij succesvolle innovaties de menselijke factor voor 75 procent bijdraagt aan dat succes. Toch schiet die aandacht er nogal eens bij in en haalt menig uitvinder hierdoor bakzeil met zijn vernieuwing. Sluiter wijst op de campagne ter bestrijding van baarmoederhalskanker. 'Medische onderzoekers deden twee geweldige ontdekkingen. Eerst ontdekte men dat baarmoederhalskanker wordt veroorzaakt door het humaan papillomavirus (HPV), waarna men er een vaccin tegen vond. Helaas werden in de communicatie rondom de inentingscampagne zoveel cruciale fouten gemaakt dat het inentingspercentage aanvankelijk enorm laag bleef. Er was een intensieve, dure inhaalslag nodig om dat in tweede instantie te herstellen. De technische vernieuwing was optimaal, maar de spelers hadden er onvoldoende rekening mee gehouden hoe ze die moesten verankeren in de doelgroep en dus ging het mis.' Spijtig vindt ze, want er is in Nederland veel kennis aanwezig over communicatie. En alleen al aan haar eigen universiteit werken mensen die hun hele carrière hebben gewijd aan communicatie met bijvoorbeeld adolescenten. 'Wanneer je als kennismaatschappij innovaties wilt laten verankeren zodat ze geaccepteerd en gebruikt worden, zorg er dan voor dat de deskundigen die alles weten over communicatie met de betreffende doelgroep ook aan tafel zitten.'

KERNWAARDEN

Ook in het proces van 'kluis naar cloud', waarin het notariaat zich bevindt, is volgens Sluiter de menselijke factor cruciaal. De beroepsgroep zal zich moeten aanpassen aan de vernieuwingen in een snel veranderende wereld. Omdat het notariaat terughoudend staat ten opzichte van deze veranderingen, noemt zij het essentieel dat de verdergaande digitalisering aansluit bij de kernwaarden van

het vak: betrouwbaarheid, onpartijdigheid, veiligheid, privacy, nauwkeurigheid. 'Je zou kunnen denken aan innovatie volgens *Value-Based Design*. Hierbij worden eerst de waarden vastgesteld, waarna de innovatie dusdanig wordt ontworpen dat het resultaat strookt met wat de doelgroep belangrijk vindt.' Een andere belangrijke overweging is de winst die de innovatie gaat brengen, want het huidige notariële systeem kent ook zijn beperkingen. 'Een innovatief proces kun je beginnen via kernwaarden of via de voordelen die de innovatie zal opleveren ten opzichte van het bestaande systeem.'

BASISSTAPPEN

'Er bestaat geen recept voor succesvolle innovaties, maar zonder zulke basisstappen inzake de menselijke factor gaat het zeker fout. De specialisten die het proces van de digitale notaris begeleiden, zullen moeten beginnen met een inventarisatie van de kernwaarden. Die kunnen een zekere onderlinge spanning hebben, waardoor sommige ervan niet voor 100 procent gerealiseerd kunnen worden. Teveel hiervan inleveren kan niet, want dan krijg je een enorme weerstand. Er valt immers een kwaliteitsstandaard te verdedigen, al kan die waarschijnlijk ook via de digitale weg worden bereikt.'

Sluiter benadrukt dat de woorden 'oud' en 'nieuw' waardetermen zijn. Zoals voor politici 'nieuw' en 'verandering' een positieve lading heeft, vindt het notariaat juist 'oud' positief klinken. Het vak ontwikkelt zich permanent, alleen zal de beroepsgroep die veranderingen niet snel omschrijven als 'nieuw en dus goed'. Eerder zal het voortzetten van oude verworvenheden in een andere vorm worden benadrukt. 'Soms helpt het om een proces ook op dit niveau te bekijken. Dat je je realiseert dat je door een bepaalde manier van praten de manier van kijken en denken kunt sturen.' ■

50PlusBeurs

Wat wilt u de notaris vragen?

Van 15 tot en met 19 september was de 50PlusBeurs in de Jaarbeurs in Utrecht. Ook dit jaar had de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie daar een stand. Notarissen gaven lezingen over testamenten, levenstestamenten en schenken. En bezoekers van de beurs konden er terecht voor vragen over deze onderwerpen. Een aantal voorbeelden.

NAAM: Jacqueline Arts-Lebens (67)

VRAAG: Wat kan ik in een levenstestament opnemen?

REDEN: 'Mijn man is al een paar jaar geleden overleden en mijn kinderen wonen wat verder weg. Ik begin nu op een leeftijd te komen dat er zomaar iets kan gebeuren. Ik heb dingen gehoord over het levenstestament. Dat ik daar medische wensen in op kan nemen bijvoorbeeld. Maar wat kan ik nog meer regelen in zo'n levenstestament? Als ik nu al iets te weten kom, ga ik straks beter voorbereid op gesprek bij de notaris.'

ANTWOORD VAN DE NOTARIS: 'Een levenstestament maakt u voor het geval u tijdens uw leven niet meer in staat bent uw zaken zelf nog te regelen. U kunt aan een of meer vertrouwenspersonen volmacht geven uw financiële zaken voor u te regelen, zoals de verkoop van uw woning of het doen van uw betalingen. Maar het kan ook gaan over wensen voor uw verzorging.'

NAAM: Willy Klein (59)

VRAAG: Waar gaat mijn geld naartoe als ik overlijd en niks heb geregeld?

REDEN: 'Ik ben alleenstaand en heb drie volwassen kinderen. Gaat mijn nalatenschap wel naar de kinderen als ik niks regel? Ik heb iets gehoord over een privéclausule die ervoor zorgt dat mijn vermogen niet naar de partners van de kinderen gaan. Dat vind ik belangrijk. Tegenwoordig wisselen mensen zo snel van partner.'

ANTWOORD VAN DE NOTARIS: 'Inderdaad worden uw geld en goederen gelijk over uw drie kinderen verdeeld. Daar hoeft u niets voor te doen. Maar wilt u dat uw vermogen alleen naar uw kinderen gaat en niet naar de partners, dan dient u in een testament inderdaad een zogenaemde privéclausule op te nemen. Mocht een kind onverhoopt vóór u komen te overlijden, dan treden diens kinderen voor hem of haar in de plaats als erfgenamen.'

Hal / Hall
11
A

Hier is de notaris klaar voor uw vraag!
Of bent u niet aan onze locaties.

NAAM: Anneke van Klaveren (59)

VRAAG: Wat is het verschil tussen een levenstestament en een euthanasieverklaring?

REDEN: 'Ik zit met meerdere vragen. Zo heb ik zelf een euthanasieverklaring. Is dat genoeg of moet ik zoiets ook nog in een levenstestament zetten? En wat kan ik daar nog meer mee regelen? Een van mijn zonen is overleden. Hij had niks geregeld en nu loop ik als nabestaande tegen allerlei dingen aan. Eigenlijk heb ik niks meer geregeld sinds mijn jongens kind waren en ik een voogd heb aangewezen. Het wordt dus weleens tijd voor een oriënterend gesprek bij de notaris.'

ANTWOORD VAN DE NOTARIS: 'Die euthanasieverklaring is prima. In uw levenstestament zou u naar die verklaring kunnen verwijzen. In een levenstestament kunt u echter veel meer regelen. Naast het benoemen van een of meer gevolmachtigden voor het behartigen van uw financiële zaken en het nemen van medische beslissingen kunt u daarin ook persoonlijke wensen opnemen, zoals over uw verzorging of een niet-behandel-verklaring.'

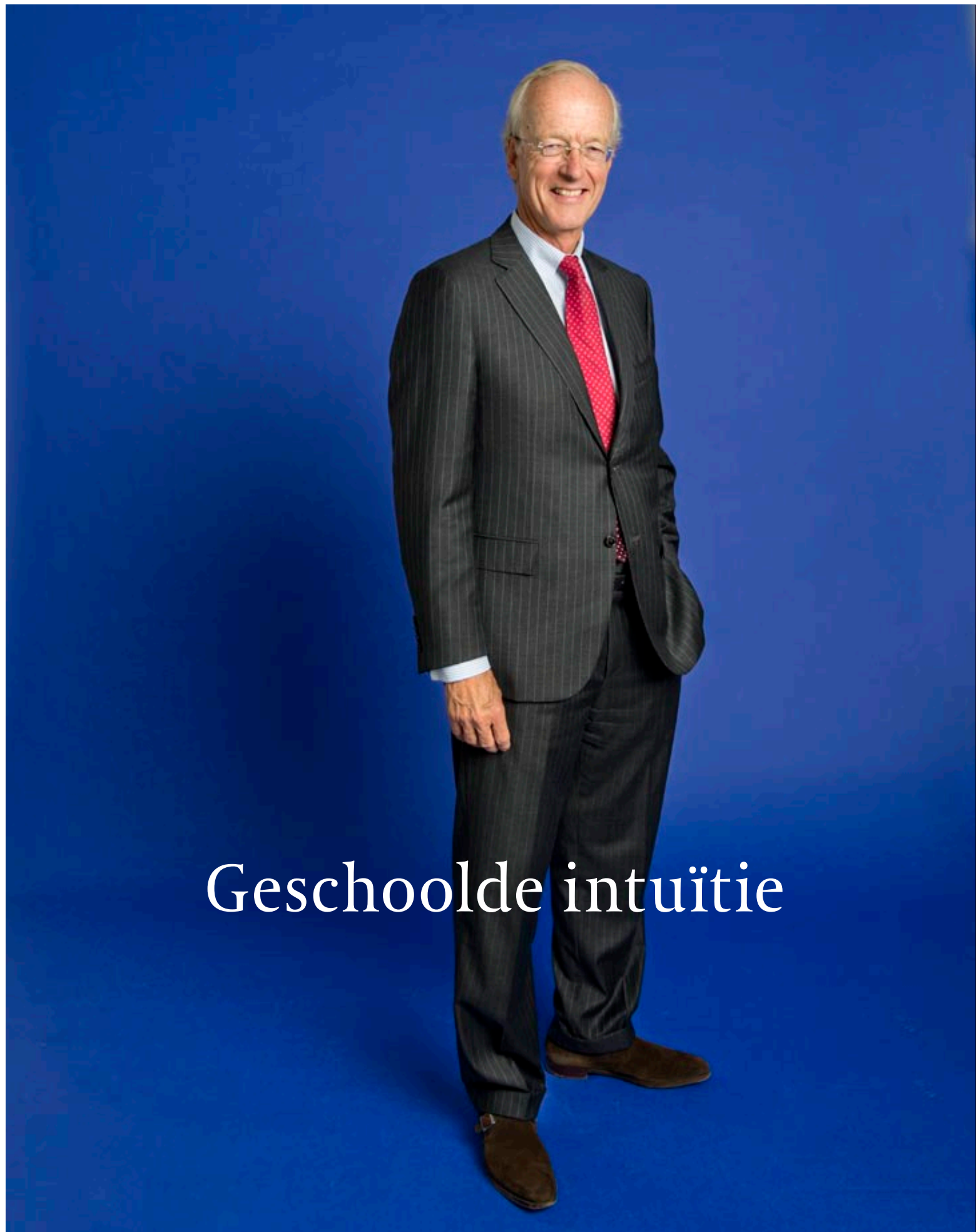

NAAM: Camillus Nijlant (67)

VRAAG: Ik heb al een grote schenking gedaan, wat kan ik nu nog schenken?

REDEN: 'Ik heb mijn kinderen alle drie een grote schenking gedaan. Maar ik wil ze nog wel meer geven. Wat kan ik ze nu nog geven en wat niet? Of kan ik beter nog even wachten totdat in 2017 de belastingvrijstelling voor een eenmalige schenking voor de eigen woning opnieuw wordt verhoogd?'

ANTWOORD VAN DE NOTARIS: 'Belastingvrij kunt u jaarlijks aan ieder kind het vrijgestelde bedrag schenken (voor 2015 5.277 euro). Als u kleinkinderen hebt, kunt u ook aan hen denken: voor 2015 is dit 2.111 euro belastingvrij. Meer mag ook, maar dan is het meerdere belast. Wordt de belastingvrijstelling voor de eenmalige schenking opnieuw verhoogd, dan zult u daar gebruik van kunnen maken onder aftrek van de eerder gedane grote schenking. Denk ook eens aan goede doelen: die hebben een volledige belastingvrijstelling.'

Geschoolde intuïtie

'Fiscaliteit en het notariaat zie ik als een gouden combinatie'

Ronald Pfeiffer slaagde erin tot zijn zeventigste notaris te blijven doordat de leeftijdsgrens meerdere keren werd opgerekt. Volgend jaar begint hij zijn eigen kantoor. 'Als adviseur wil ik mijn professionele kwaliteiten combineren met mijn grijze haren.'

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

In maart ben ik zeventig geworden. Sinds april ben ik geen notaris meer en werk ik nog drie dagen per week. Zo kan ik rustig "uitdieselen". Dit jaar is een belangrijke periode in de overgang van een fulltime werkend leven naar de volgende fase. Je bent geen notaris en geen compagnon meer, je staat niet meer centraal in de notariële praktijk. Alsof je van een voetstuk bent gevallen. Je bent gedwongen om jezelf professioneel te relativiseren. Mijn opvolger en ik werken uitstekend samen en zorgen dat de overgang goed verloopt, voor de cliënten en voor het kantoor. Langzamerhand kom je meer op afstand te staan. Ik vind het heerlijk om nog drie dagen te werken, maar ik vind het nu net zo heerlijk om vier dagen per week vrij te zijn.'

FISCALISTEN

'In 1970 ben ik begonnen bij Nauta als kandidaat-notaris én als advocaat. Dat was toen gebruikelijk. Van 1982 tot 1988 werkte ik in Singapore en Jakarta. Toen ik terugkwam, ging de notaris die ik zou opvolgen met pensioen en werd ik benoemd. De terugkeer naar Rotterdam viel mij niet mee. Zes jaar had ik in een andere cultuur geleefd. Mijn dossierkast was leeg. Ik ben in het bestuur gekomen en heb mij intensief met de fusie met Dutilh beziggehouden. Hoewel ik mijn vak fantastisch vond – en vind – voelde ik mij niet helemaal meer thuis op mijn kantoor. Ik ging mij bezinnen op de toekomst. Dat paste ook wel bij de leeftijd, ik was inmiddels eind veertig. In 1999 zijn wij met een man of 25 overgegaan naar Loyens en Volkmaars, dat later Loyens & Loeff werd. Ik heb altijd graag

met fiscalisten gewerkt. De fiscaliteit en het notariaat zie ik als een gouden combinatie. Veel van wat belastingadviseurs bedenken heeft een notarieel vervolg.'

VOLDOENING

'Bij Loyens & Loeff was de leeftijdsgrens 60, maar ik heb kunnen afspreken dat ik door zou gaan tot ik 63 was. Dat vond ik genoeg, helemaal als iedereen verder met 60 jaar vertrekt. Ik heb er een prachtige tijd gehad. Dat de grote kantoren zo'n leeftijdsgrens hanteren, begrijp ik best. Men wil geen oude heer in een trui op kantoor. Dat past niet bij de dynamiek. Aan de andere kant zit er bij de uittrekkende compagnons veel kennis en een uitgebreid netwerk. Omdat ik nog lang niet wilde stoppen, zocht en vond ik een nieuw kantoor: Pereira, een afsplitsing van PriceWaterhouseCoopers. Ik was de enige notaris, verder werken hier fiscalisten. Toen ik hier begon in 2009 was ik 63. De wettelijke leeftijdsgrens voor notarissen was toen nog 65 jaar. Die is gelukkig precies op tijd verhoogd naar 70 jaar, want ik was met 65 nog helemaal niet aan stoppen toe. Ik heb buiten mijn werk genoeg te doen, daar gaat het niet om. Ik golf en zeil, zit in besturen van verschillende fondsen en van de Europese Golf Associatie, ben voorzitter van stichting administratiekantoren, de Kamer van koophandel Nederland-Indonesië en van de Geschillencommissie Waterrecreatie. Verder heb ik kleinkinderen en een uitgebreide vriendenkring. Maar het professionele leven heeft mij zoveel voldoening gebracht, dat ik die laatste jaren niet had willen missen.'

OVERBRUGGING

'Dit jaar ervaar ik als een overbruggingsjaar. Het voelt als een midlifecrisis. Het leven verandert, maar hoe het eruit gaat zien weet je nog niet. De tijd vliegt voorbij en je krijgt allerlei ideeën voor de toekomst, waarvan je iets zult moeten zien om te zetten in daden. Je gaat de toekomst vormgeven. Fulltime werken wordt het niet meer, maar helemaal stoppen, wil ik ook niet. Ik ben een controlfreak, natuurlijk, dat word je vanzelf als je een praktijk runt. Die behoefte aan controle, die onderdeel van mijn aard is geworden, moet veranderen. Controle waarover? Dat moet je langzamerhand zien in te vullen. En het is zich inderdaad gaan uitkristalliseren.'

ERVARING

'Met ingang van volgend jaar vestig ik mij als zelfstandig advocaat. Als eenpitter. Ik ben altijd behalve notaris ook advocaat geweest. Nu kan die combinatie niet meer, maar wie al advocaat was, kon het blijven. Ik wil cliënten adviseren op ondernemingsrechtelijk en familierechtelijk terrein. Als advocaat ben ik gebonden aan de beroepsregels, met alle waarborgen van dien. Ik denk dat ik vooral iets kan bijdragen in delicate zaken, waarin de geschoolde intuïtie van een ervaren juridisch adviseur nodig is. Een helicopterview. De eerste zaak heeft zich al aangediend: een ingewikkelde zaak met behalve juridische ook sociale en andere aspecten. Bij de afwikkeling van die kwestie heeft men behoefte aan mijn professionele kwaliteiten, gecombineerd met mijn grijze haren. Naast een adviespraktijk kan ik misschien belastingadvieskantoren adviseren die een eigen notariaat willen opzetten. Dankzij ervaring en netwerk weet ik wie bij wie past. Mogelijk kan ik ook detachingsbureaus adviseren in dit soort zaken. De toekomst lacht mij tegemoet.' ■

Het bedrijf vertrouwt op u

Omdat de samenleving niet
zonder notaris kan
Complete ondersteuning voor
de juiste advisering

- Persoonlijk en efficiënt
- Actueel
- Betrouwbaar
- Breed en diepgaand productportfolio

Kijk voor meer informatie op [sdu.nl/notariaat](https://www.sdu.nl/notariaat)

Sdu

oprecht
de beste
keuze

Our notary in Silicon Valley

Het land van de onbegrensde mogelijkheden

In februari 2013 opende Jones Day – een van de grootste US law firms, met vestigingen over de hele wereld – haar deuren in Amsterdam. *Het Financieele Dagblad* kopte met: ‘De Amerikanen komen’. Ruim twee jaar later blijkt dat de Nederlanders zich niet laten kennen: ze sturen een Nederlander naar Amerika. Een kandidaat-notaris. Daar hebben ze vast niet van terug.

‘Voor een periode van zes maanden zit ik in het bruisende centrum van de technologie: Silicon Valley, Californië. Hier zijn bedrijven als Apple, Facebook, Tesla en Uber begonnen én nog steeds gevestigd. Daarnaast is het de thuisbasis van Stanford University. Door de combinatie van innovatie en wetenschap is het een zeer inspirerende omgeving. En juist om deze reden komen mensen vanuit de hele wereld naar Silicon Valley om te studeren en/of te werken. Dit merkte ik direct al bij aankomst. Veel van mijn collega's komen – naast Amerika –

uit zeer uiteenlopende landen, zoals Zuid-Korea, Iran en Mexico. Hier op *secondment* zijn, is een van de mooie mogelijkheden van werken bij een groot internationaal kantoor, zoals Jones Day!’

INTERNATIONAAL SAMENWERKEN

Bij Jones Day werken de verschillende kantoren intensief met elkaar samen en dat merk ik goed in mijn dagelijkse werk. Op een ‘gewone’ werkdag kan het voorkomen dat ik 's ochtends samenwerk met ons kantoor in Hong Kong aan een overname, 's middags met het kantoor in Londen in verband met een financiering

en later op de dag met collega's uit Silicon Valley aan een investeringsronde. Dit maakt het werk juist zo uitdagend: ik krijg elke dag met veel mensen te maken uit verschillende landen met uiteenlopende culturen en gebruiken.

KIJKJE IN DE KEUKEN

Het is dan ook belangrijk om die culturen te kennen en te begrijpen om op deze manier zo goed mogelijk samen te kunnen werken en hierop in te kunnen spelen. En hoe kun je een cultuur beter leren kennen dan zelf een kijkje te nemen in de keuken? Een van de doelen van mijn *secondment* naar Silicon Valley is dan ook om de samenwerking tussen Californië en Amsterdam verder uit te bouwen. Daarnaast is het voor mij persoonlijk een geweldige leerschool: bekend raken met de *ins* en *outs* van het Amerikaanse recht en het opbouwen van werkrelaties in een ander land. En laat dit land nu toevallig het land zijn van de onbegrensde mogelijkheden.

De volgende keer meer over de Amerikaanse werkcultuur.

Herman Hoeve
Kandidaat-notaris bij Jones Day

STICHTING IT-NOTARIS

Digitale bezittingen krijgen een steeds prominere rol in de informatiemaatschappij. Stichting IT-notaris wil met een aantal nieuwe diensten een bijdrage leveren aan de rechtszekerheid op dit gebied. Zo kan de IT-branche met hulp van de notaris problemen voorkomen.

| TEKST Joris Drost

‘Er is steeds meer behoefte aan zekerheid op het gebied van het vastleggen van intellectuele eigendomsrechten, maar ook aan het overdragen en het verpanden van deze rechten’, zegt Wouter Steins Bisschop, notaris bij Rijks-Bredius Notarissen in Naarden en aangesloten bij Stichting IT-notaris. De notaris kan hierbij optimale rechtszekerheid bieden. ‘De IT-branche wil die zekerheid, omdat er veel misgaat in de automatiseringswereld. De IT-notaris heeft actuele kennis van het intellectueel eigendomsrecht en IT. Daarnaast is hij onderdeel van een relevant netwerk van IT- en juridisch specialisten.’ Steins Bisschop benadrukt dat de notariële akte op onderdelen dwingende bewijskracht heeft: ‘Hierdoor kan een IT-notaris meer zekerheid bieden dan welke dienstverlener dan ook.’

‘In de escrowbranche wordt veel schijnzekerheid geboden’

KENNIS

Stichting IT-notaris is door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) geaccrediteerd als specialisatieorgaan. De notarissen die bij de stichting zijn aangesloten, werken volgens vastgestelde kwaliteitscriteria. Steins Bisschop: ‘Het zorgt ervoor dat ze uniforme kwaliteit kunnen bieden. Met het netwerk van IT-notarissen kan hoogwaardige wetenschappelijke kennis worden toegepast bij het bouwen, ontwikkelen en onderhouden van de noodzakelijke infrastructuur om de dienstverlening in de informatiemaatschappij op peil te houden.’ Het aanbieden van nieuwe diensten aan de IT-branche betekent dat notarissen die bij Stichting IT-notaris zijn aangesloten op de hoogte moeten zijn van de laatste ontwikkelingen. Steins Bisschop: ‘De website van de stichting dient als webportal en bevat onder meer een kennisbank op het gebied van IT en recht. Op de website worden ook de door de stichting georganiseerde opleidingsdagen aangekondigd.’ De IT-notaris is verplicht PE-punten te halen en dat kan ook bij andere organisaties: ‘Denk daarbij aan de Nederlandse Vereniging voor Informatietechnologie en Recht (NVVIR), de

Nederlandse Vereniging voor Beëdigd Informatiedeskundigen (NVBI) en het Platform voor Informatiebeveiliging (PvIB).’

SOFTWARE ESCROW

Omdat Stichting IT-notaris een bijdrage wil leveren aan de rechtszekerheid in de informatiemaatschappij worden geregeld nieuwe producten en diensten ontwikkeld. Het beschermen van intellectueel eigendom door de notaris is een van de nieuwe diensten die de stichting dit jaar lanceert. Daaronder valt de registratie, overdracht en verpanding van deze eigendomsrechten. Verder blijft de IT-notaris software escrowregelingen bieden. In een escrow-regeling worden de voorwaarden vastgelegd waaronder de softwareleverancier de broncode van het betreffende softwareprogramma in bewaring geeft aan een *Trusted Third Party* (TTP). Steins Bisschop: ‘Gebruikers zijn afhankelijk van de softwareleverancier voor de juiste werking en het gebruik van hun software. Een nadeel is dat bepaalde software onderhoudsgevoelig is, waardoor organisaties afhankelijk zijn van de leverancier. Een risico waar rekening mee moet worden gehouden, is dat de leverancier van de software het verder ontwikkelen van de software staakt, zoals bij een overname of een faillissement.’ Een solide software escrow-regeling is volgens hem dan ook een logische aanvulling op de licentieovereenkomst. Het zorgt ervoor dat de gebruiker de software kan blijven gebruiken. ‘De continuïteit is gewaarborgd.’

NIEUWE MATERIE

Steins Bisschop geeft aan dat bij het grote publiek, maar ook bij softwareleveranciers en ontwikkelaars, nog onvoldoende kennis bestaat over het belang van software escrow. ‘Wij vinden dat in de escrowbranche veel schijnzekerheid wordt geboden. Het is relatief nieuwe materie en daar wordt door allerlei commerciële partijen op ingespeeld.’ Volgens Steins Bisschop mikt Stichting IT-notaris op het positioneren van een kwalitatief hoogwaardige escrowregeling die ook werkt in het geval van een calamiteit. ‘De software escrow-regeling van Stichting IT-notaris voldoet aan juridische en technische kwaliteitscriteria, die periodiek worden getoetst door een Wetenschappelijke Adviesraad. Het is daarmee uniek en biedt maximale zekerheid.’ ■

VERENIGINGSNIEUWS

EPN

Nieuwe verenigingsmanager EPN

EPN heeft besloten om haar secretariaat en de organisatie van cursussen vanaf 1 oktober te laten uitvoeren door Anneke Rookmaker. Zij was in de periode 2003 tot 2009 ook de verenigingsmanager van EPN en heeft nu haar eigen bureau (www.arsmanagement.nl). De EPN verwacht dat deze stap eraan bijdraagt dat de belangen van haar leden zo optimaal mogelijk gediend worden. Zowel KNB als EPN heeft de intentie uitgesproken om de inhoudelijke samenwerking verder voort te zetten, gelet op het gedeelde doel om de rol van het Nederlandse notariaat in het Nederlandse rechtsbestel over het voetlicht te brengen en verder te versterken.

NRS

Drieluik vastgoedtransformatie hervat met najaarscongres

Op 6 oktober organiseert de NRS het tweede deel van een drieluik bijeenkomsten over vastgoedtransformatie. De bijeenkomst richt zich op waardering van vastgoed in combinatie met de financiering daarvan. Op interactieve wijze zal worden uitgelegd wat de achterliggende variabelen zijn bij vastgoedwaardering. Het doel is een helder en gemakkelijk toepasbaar beeld te krijgen van vastgoedwaardering en vastgoedfinanciering en op welke specifieke zaken hierbij in de (notariële) praktijk moet worden gelet. Spreker is Joost de Vries van managementadviesbureau JBR Institute.

STICHTING IT-NOTARIS

Stichting IT-notaris lanceert productproposities voor IT-branche

Stichting IT-notaris heeft rondom het jaarcongres van de KNB op 2 oktober twee productproposities voor de IT-branche gelanceerd: bescherming van intellectueel eigendomsrecht bij de IT-notaris en software escrow bij de IT-notaris. Naast de software escrow-regelingen, die al door de IT-notaris worden aangeboden, kan de markt nu ook bij de IT-notaris terecht voor de registratieoverdracht en verpanding van intellectuele eigendomsrechten. De nieuw ontwikkelde diensten van de IT-notaris zijn gericht op de bescherming van deze IE-rechten. Lees voor meer informatie het interview op de pagina hiernaast.

VASN

Nieuwe algemene brochure VASN

Vanaf oktober is de nieuwe algemene brochure van de VASN te bestellen bij het secretariaat. Het bestuur heeft de oude brochure herschreven en in een fris, nieuw jasje gehesen. Deze brochure kunnen leden van de VASN gebruiken om hun specialisme als agrinotarist te promoten. Daarnaast kan een brochure worden besteld over het onderwerp kavelruil.

VMN

Statutenwijziging VMN goedgekeurd

Het bestuur van de KNB heeft het besluit tot statutenwijziging van de VMN goedgekeurd. De akte van statutenwijziging zal binnenkort worden getekend. Met de statutenwijziging wordt de naam formeel gewijzigd in Vereniging van Mediators in het Notariaat (VMN) en vervalt het buitengewoon lidmaatschap. Daarnaast kunnen juristen die onder de verantwoordelijkheid van een notaris werkzaam zijn lid worden.

VOC

Lezing ALV over statuten en aandeelhoudersovereenkomst

De ALV van de VOC vindt plaats op 9 oktober bij de Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap in Amsterdam. Tijdens de ALV zal prof. mr. W.J.M. van Veen een lezing houden over statuten en aandeelhoudersovereenkomst. Hij zal, onder meer aan de hand van recente jurisprudentie, dieper ingaan op diverse (on)mogelijkheden. De ALV is vrij toegankelijk voor leden van de VOC.

CURSUSSEN

EPN

Schriftelijk examen

19 november 2015

Alle EPN-leden moeten voor 1 januari 2016 met goed gevolg het EPN-examen (mondeling of schriftelijk) afleggen om hun lidmaatschap te kunnen behouden. Aspirant-leden van de EPN kunnen het examen afleggen om als volwaardig lid te mogen toetreden.

NRS

ALV en cursus vastgoedtransformatie

24 november 2015

Cursus over fiscale aspecten verbonden aan herontwikkeling van onroerende zaken. Meer informatie volgt via de website van de NRS.

STICHTING IT-NOTARIS

Opleidingsdag

18 november 2015

Ook geïnteresseerde (kandidaat-)notarissen die nog geen IT-notaris zijn, zijn welkom. Aanmelding via de website www.it-notaris.nl of info@it-notaris.nl.

VASN

Een palet aan agrarische actualiteiten

10 november 2015

Aandacht voor het Belastingplan 2016. Maar ook voor betalingsrechten, plattelandswoning, het akkoord van Spelderholt en de problematiek rond fosfaatrechten.

VMN

Vervolgopleiding tot notariële scheidingsbemiddelaar

9 november 2015 – 31 mei 2016

Opleiding die kennis en vaardigheden aanreikt om scheidende stellen te begeleiden bij de ontbinding van hun huwelijk of de beëindiging van hun partnerschap. Meer info via www.vmsn.nl.

VOC

Notarieel tuchtrecht in de ondernemingsrechtpraktijk

5 november 2015

Meer informatie volgt via de website van de VOC.

Wie van de drie ...

neemt straks uw medische beslissingen?

Leg het vast in een levenstestament

De kans bestaat dat door ziekte of ongeval anderen belangrijke beslissingen voor u moeten nemen. In een levenstestament legt u vast wie dat namens u mag doen. Zo houdt u de regie over uw leven. En voorkomt u onzekerheid en onenigheid bij de mensen van wie u houdt. Uw notaris helpt u graag.

Kijk op:
wievandedrie.nl

Je regelt het bij de notaris

Een legitieme claim

Prinsjesdag is inmiddels weer een paar weken geleden. Deze jaarlijkse gebeurtenis heeft inmiddels ook iets van een vermakelijk ritueel. Wie lekt er en hoe vroeg? Met welk 'verantwoord' hoedje scoor ik het meest? En in welk koffertje verstop ik mijn miljoenennota? Persoonlijk spel ik de begroting niet tot op de drie decimalen nauwkeurig, maar op ons bureau bekijken ze die toch heel sterk met de notariële bril. Ik pak er een paar notariële zaken uit.

MAATREGELLEN

Het beleid ten aanzien van de woningmarkt wordt voortgezet. Weken voor Prinsjesdag besprak ik dit al met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woning. Deze maatregelen maken het voor starters op de woningmarkt alleen maar moeilijker en daarmee wordt ook de noodzakelijke doorstroming een probleem. Ook de focus op gegevensuitwisseling bij fraudebestrijding blijft. Dat juichen wij van harte toe. De KNB participeert al sinds jaar en dag op bestuurlijk niveau in het Integriteit Vastgoed Overleg dat zich richt op bestrijding en voorkoming van vastgoed- en hypotheekfraude. Mooi ook dat de eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling die ultimo 2015 afliep, vervangen is door een structurele eenmalige hoge vrijstelling. Ons ontgaat wel de ratio achter de leeftijdsgrens van 40 jaar voor de ontvanger.

KOSTENVERHOGING

Als laatste pik ik nog de volharding van het ministerie van Veiligheid en Justitie eruit om de kosten van toezicht en tuchtrecht aan het notariaat door te belasten. Deze maatregel zou een forse lastenverzwaring voor de notaris inhouden tot wel 3.600 euro per notaris per jaar. De minister gaat ervan uit dat we deze kosten bij de afnemers van onze diensten zullen neerleggen. In zijn ogen is dat een geringe kostenverhoging, wat niet tot problemen zal leiden. Wij zijn het daar niet mee eens! Daarnaast voert het notariaat, gezien vanuit onze rechtstatelijke positie, een taak uit ten behoeve van de gehele maatschappij. De kosten voor tucht en toezicht horen dan ook uit algemene middelen te komen. Ook de Raad van State ondersteunt deze gedachtegang.

INFORMATIE- EN ADVIESRECHT

Het idee van de minister dat wij voor ons eigen toezicht moeten betalen, brengt mij wel op de gedachte: 'wie betaalt, bepaalt'. Als het plan van het ministerie doorgaat, hebben we al wel bij het ministerie aangeven dat we dan enig informatie- en eventueel adviesrecht willen hebben ten aanzien van het beleid en de begroting van het Bureau Financieel Toezicht (BFT). Dit om in ieder geval onze visie op de doelmatigheid van het toezicht in relatie tot de kosten daarvan aan het ministerie te kunnen melden. Oud-president Willibrord Davids van de Hoge Raad stelde vorig jaar al naar aanleiding van onze Juridische Poort: 'Wie de kosten draagt, heeft een legitieme claim op inspraak in de wijze van besteding.' Deze uitspraak roept bij mij onmiddellijk associaties op met de situatie waarin onze beroepsorganisatie en BFT de laatste maand is terechtgekomen vanwege de onthefingsregeling voor het aanleveren van kwartaalcijfers voorzien van een samenstellingsverklaring. Het is geen goede zaak dat een toezichthouder, die zegt aan risico-gebaseerd toezicht te doen, nu verstrikt raakt in de zeer tijdrovende procedure van afhandeling van alle bezwaren vanuit onze beroepsgroep.

TECHNOCRATISCH

Naar mijn mening is dit een gevolg van een veel te technocratische benadering van de problematiek en de oorspronkelijk beoogde opzet en strekking van de maatregel. Met name de strikte toepassing van de door het BFT ingevoerde regel ten aanzien van de (on)verklaarbare verschillen tussen de optelsom van vier kwartaalrapportages en de uiteindelijke jaarrekening, stuit bij velen van u op onbegrip. Het kan volgens mij nimmer de bedoeling zijn dat kantoren die vanuit het toezicht gezien goed presteren, geconfronteerd worden met de lasten van een regel die niet fijnmazig genoeg is om enkel die kantoren te treffen die bij die regel 'gebaat' zijn. Ik vertrouw erop dat we, op basis van ons wederzijds respect voor elkaar, samen met onze toezichthouder tot een aanvaardbare oplossing kunnen komen. ■

Jef Oomen | VOORZITTER KNB

Verandering NotarisNet moet vindbaarheid verbeteren

Op 2 oktober is de vernieuwde versie van NotarisNet, het intranet voor leden van de KNB, *live* gegaan. Dit gebeurde – hoe kan het ook anders – tijdens het congres ‘De notaris in de digitale wereld’. Tanja Wit, informatieadviseur, heeft dit project geleid. Zij vertelt over de drie belangrijkste wijzigingen.

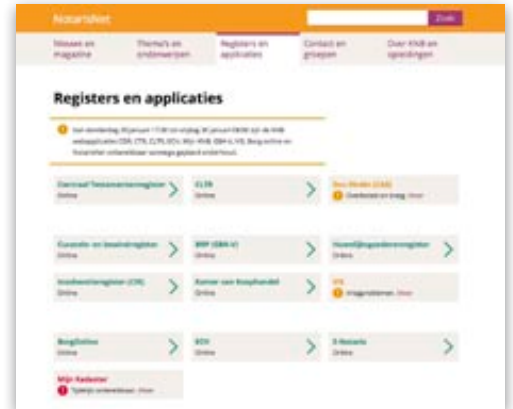
ANY PLACE, ANY DEVICE, ANYTIME

‘Sinds halverwege dit jaar is het mogelijk om in te loggen op NotarisNet zonder kantoorcertificaat. Dit betekent dat NotarisNet ook eenvoudiger vanuit huis of op de mobiele telefoon kan worden bekeken. Dat is fijn voor de gebruiker, maar dan moet die website ook wel echt goed te lezen zijn. Met de vernieuwde versie van NotarisNet kan dat. De site is, zoals dat zo mooi heet, *responsive* gemaakt. Of je hem nu opent op iPad, iPhone, Android, of een andere tablet, de site past zich hieraan aan.’

NIEUWE INDELING INFORMATIE

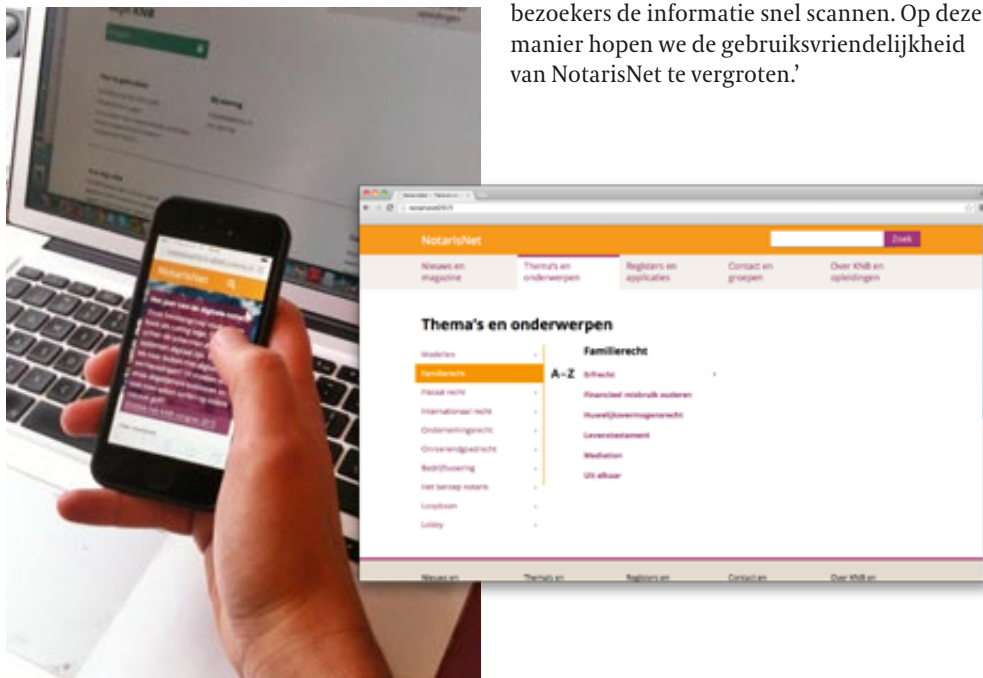
‘In het oude NotarisNet was er een menu-indeling met items als “Lobby”, “Rechtsgebieden” en “Regelgeving”. Hierdoor was het vaak onduidelijk welke informatie waar te vinden was. Moest je voor een wijziging in de Wet op het notarisambt nu bij “Regelgeving” zoeken of bij “Lobby”? Daarom hebben we nu gekozen voor een plattere menustructuur. Alle informatie is te vinden onder “Thema’s en onderwerpen”. Ook zijn er items samengevoegd. Dat geldt met name voor de lobbystandpunten en de rechtsgebieden. Zo vind je bijvoorbeeld het lobbystandpunt over de wijziging van het huwelijksvermogensrecht nu op de pagina over het huwelijksvermogensrecht. Naast dat standpunt is daar ook andere informatie te vinden.’

‘Verder bestond de informatie op het oude NotarisNet vaak uit ellenlange teksten. Dit maakte het voor bezoekers moeilijk om snel te vinden wat ze zochten. Daarom zijn we gaan werken met veelgestelde vragen. Zo kunnen bezoekers de informatie snel scannen. Op deze manier hopen we de gebruiksvriendelijkheid van NotarisNet te vergroten.’

ANDERE WEERGAVE REGISTERS EN APPLICATIES

‘Een andere in het oog springende verandering is de weergave van de registers en applicaties. In de menustructuur is dat een aparte ingang geworden. Alle registers en applicaties hebben een eigen button gekregen. De tekst hiervan kan groen, oranje of rood zijn. Deze kleur geeft de status van de applicatie aan. Bij groen is de applicatie online en werkt deze gewoon. Oranje betekent “de applicatie is beschikbaar, maar er is wel iets aan de hand”. Een rode kleur geeft aan dat de applicatie offline is. Als je op de button klikt, krijg je meer informatie over de applicatie en de eventuele storing. Je hebt op deze manier meteen overzicht van wat er aan de hand is.’

KNB factureert digitaal

In september is de beroepsorganisatie begonnen met digitaal factureren. De KNB-facturen worden voortaan in pdf-formaat, via e-mail verstuurd. De papieren variant verdwijnt hierdoor. Welk e-mailadres de KNB hiervoor gebruikt, kunnen leden zien in het adresboek op NotarisNet. Dit e-mailadres wijzigen, kan in Mijn KNB.

De KNB stuurt verschillende facturen. Deze worden geadresseerd aan het kantoor of aan de leden. De adresseringen op de facturen blijven hetzelfde, maar de facturen worden voortaan digitaal gestuurd naar een – bij de KNB bekend – e-mailadres. Als u in Mijn KNB

geen apart e-mailadres invult als factuuradres worden de facturen naar het reeds bekende e-mailadres van u als lid verzonden. Als u uw inloggegevens van Mijn KNB kwijt bent, vraag deze dan opnieuw op via servicedesk@knb.nl. Aangeslotenen krijgen ook een factuur. Diegene die een e-mailadres hebben, ontvangen de factuur digitaal. Een aantal oud-leden heeft geen internet of e-mailadres, deze ontvangen de factuur nog per post.

.....
Nadere informatie: KNB, Ledenadministratie,
ledenadministratie@knb.nl
.....

De KNB-facturen worden voortaan in pdf-formaat, via e-mail verstuurd. De papieren variant verdwijnt hierdoor.

KNB Cursusagenda

14 oktober 2015

Live webinar KNB-model levenstestament

Het model levenstestament wordt vanuit verschillende thema's behandeld. De keuzemogelijkheden worden toegelicht en uitgewerkt aan de hand van casussen.

15 oktober en 5 november 2015

Timemanagement

Hebt u het altijd (te) druk? Komt u altijd tijd tekort? Investeer dan nu in de cursus Timemanagement, zodat u straks meer tijd hebt voor andere zaken.

29 oktober en 3 december 2015

Financieel management

In deze training van anderhalve dag wordt u vertrouwd gemaakt met financiële begrippen en methoden die nodig zijn om uw kantoorpraktijk of afdeling goed te runnen.

3 november 2015

Wetswijziging executieveiling

Een *must* voor notarieel juristen die verantwoordelijk zijn voor veilingdossiers, maar ook voor ervaren medewerkers. Aan de orde komt de behandeling van de overgangswetgeving en de consequenties daarvan voor de praktijk en de eventuele gevolgen voor de 'internet-veilingpraktijk'.

3 november 2015

Onderhandelen

Leer onder andere vaardigheden en tactische concepten om de doelmatigheid en het rendement van onderhandelingen te verhogen.

11 november 2015

Komt een dga bij de notaris (verdiepingscursus)

De voor een dga relevante notariële advies-terreinen zullen diepgaander en in hun onderlinge verband aan de orde worden gesteld, waarbij de fiscaliteit een flink deel van de behandeling in beslag neemt.

11 november 2015

Symposium kandidaat-notarissen

Verschillende workshops zoals 'Omgaan met je werkgever', 'Do's en don'ts van social media' en 'Klantgericht werken in balans met je eigen integriteit'.

16 november 2015

Vereffening van nalatenschappen ('licht' en 'zwaar')

De wettelijke vereffening roept vele vragen op in de boedelpraktijk. Deze cursus gaat in op de problemen die de formele vereffening-procedure kent en komt met praktische antwoorden.

19 november 2015

Omzetbelasting onroerende zaken

Behandeling onderwerpen aan de hand van de teksten Wet op de omzetbelasting 1968 en de Wet belastingen van rechtsverkeer in combinatie met praktijkvoorbeelden.

19 november 2015

Toegevoegde waarde van de notaris

U leert hoe u zich als notaris positiever kunt profileren. Deze training zal u helpen een meer gedreven en commerciële houding aan te nemen zowel binnen als buiten kantoor.

.....
Dit is slechts een selectie uit het totale cursus-aanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Opleidingen
.....

Nieuwe Fusiegedragsregels SER van toepassing op meer sectoren

De Sociaal-Economische Raad (SER) heeft de Fusiegedragsregels uit 2000 herzien. De nieuwe regels gelden ook voor de overheid, non-profitorganisaties en het vrije beroep. Ook nieuw is de mogelijkheid tot bemiddeling voor partijen die een klacht hebben over het niet naleven van de Fusiegedragsregels. De herziene Fusiegedragsregels treden op 1 oktober 2015 in werking.

De Fusiegedragsregels spelen een belangrijke rol bij de bescherming van de belangen van werknemers bij (voorgenomen) fusies. De Fusiegedragsregels zijn een vorm van zelfregulering. Op grond van de Fusiegedragsregels moeten ondernemingen de betrokken vakbonden tijdig informeren over fusie- of overnameplannen. Dit moet op een zodanig moment gebeuren dat de vakbonden nog wezenlijke invloed kunnen uitoefenen. De melding moet ook naar de SER, die toeziet op naleving van de afgesproken gedragsregels in geval van fusies.

MEER SECTOREN

De Fusiegedragsregels zijn van toepassing op meer sectoren dan omschreven in de toelichting bij de Fusiegedragsregels in 2000. Dat komt door een aantal maatschappelijke

ontwikkelingen, zoals de voortschrijdende verzelfstandiging en privatisering van overheidstaken en de toenemende bedrijfsmatige organisatie in sectoren die traditioneel niet onder de Fusiegedragsregels vielen. De Fusiegedragsregels zijn ook van toepassing op de overheid, non-profitorganisaties en het vrije beroep.

ROL NOTARIS

Notarissen krijgen met de Fusiegedragsregels te maken als zij een fusie begeleiden bij organisaties in de zorg – zoals thuiszorg, ziekenhuizen, kinderopvang, jeugdzorg, psychiatrische instellingen, verpleeg- en verzorgingstehuizen – het onderwijs en de culturele sector. Het kan zijn dat partijen zich niet realiseren dat de toepasselijkheid van de Fusiegedragsregels wel is opgenomen in de cao. Notarissen zullen hun cliënten daarom vaker moeten wijzen op de Fusiegedragsregels, zodat die de vakbonden tijdig bij het gesprek over de fusie kunnen betrekken en een melding aan het SER-secretariaat kunnen doen.

Meer informatie: Sociaal-Economische Raad, Janneke Doornebal, j.doornebal@ser.nl, 070 3499646

De commissie adviseert het bestuur van de KNB over onderwerpen die voor kandidaat-notarissen van belang zijn.

Commissie kandidaat-notarissen op zoek naar nieuwe leden

De commissie kandidaat-notarissen is op zoek naar nieuwe leden. Weet jij wat er leeft onder kandidaat-notarissen? Dan is het lidmaatschap van de commissie kandidaat-notarissen iets voor jou.

De commissie wordt door de KNB bij diverse beleidsdossiers gevraagd input te leveren. De afgelopen jaren is de commissie bijvoorbeeld betrokken geweest bij het herzien van de beroepsopleiding, de in- en uitstroom van kandidaat-notarissen en de toekomstdiscussie. Bovendien is ze actief betrokken bij het met regelmaat gehouden Groot Kandidatenonderzoek en organiseert ze dit jaar alweer voor de tweede keer het Kandidaten Symposium.

ADVIESFUNCTIE

De commissie adviseert verder – zowel gevraagd als ongevraagd – het bestuur van de KNB over onderwerpen die voor kandidaat-notarissen van belang zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de tot onze pensioenregeling behorende arbeidsongeschiktheidsverzekering. Hoewel deze verzekering bijna geschrapt was uit onze pensioenregeling, is zij mede door de commissie kandidaat-notarissen daarvan onderdeel gebleven.

VERGADERINGEN EN BIJENKOMSTEN

De commissie vergadert minstens vijf keer per jaar. Daarnaast wordt er met enige regelmaat een brainstormsessie gehouden en worden commissieleden gevraagd om zitting te nemen in verschillende werkgroepen. Ten slotte worden commissieleden zo nu en dan gevraagd om de commissie te vertegenwoordigen op ringvergaderingen en andere bijeenkomsten. Als het bovenstaande je aanspreekt, dan ben jij wellicht de persoon die wij zoeken als nieuw lid van de commissie. Meld je dan aan per e-mail. Graag ontvangen we ook een motivatie en je CV.

Meer informatie: KNB, Nynke Janssen, n.janssen@knb.nl, 070 3307155

Live webinar KNB-model levenstestament

Op woensdagavond 14 oktober organiseert de KNB van 20.00 uur tot 22.00 uur een live webinar over het KNB-model levenstestament. Tijdens het webinar wordt het model levenstestament vanuit verschillende thema's behandeld. Tevens worden de keuzemogelijkheden in het model toegelicht en nader uitgewerkt aan de hand van casussen. De nadruk ligt daarbij op het financiële stuk van het levenstestament.

Er zal niet alleen aandacht worden besteed aan de vormgeving van verschillende wensen van cliënten, maar ook aan de inrichting van het toezicht en de relatief nieuwe rol van de

De nadruk ligt daarbij op het financiële stuk van het levenstestament.

notaris als toezichthouder. Het webinar wordt gepresenteerd door Nora van Oostrom-Streep. Sprekers zijn Madeleine Hillen van het Notarieel Bureau en Nienke Boomsma van Rabobank Nederland.

Deelname aan dit webinar bedraagt 149 euro. U ontvangt hiervoor twee PE-punten. Aanmelden kan via NotarisNet/Opleidingen of stuur een e-mail naar cursussen@knb.nl.

Ledenraad stemt in met herinvoering verplichte collectieve verzekering

Het KNB-bestuur gaat aan de slag met het herinvoeren van verplichte deelname aan een aantal verzekeringen die voor de notarispraktijk van belang zijn. De ledenraad heeft het bestuur deze opdracht gegeven. Dit nadat op 23 september werd ingestemd met een wijzigingsvoorstel van artikel 15 van de Verordening beroeps- en gedragsregels. De verplichte deelname geldt met ingang van 1 oktober 2016.

De verplichte deelname aan de collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering werd op 1 oktober 2013 afgeschaft als gevolg van een uitspraak van de Raad van State. Na deze uitspraak heeft de KNB een commissie ingesteld om onderzoek te doen naar een voor het notariaat passende dekking voor beroepsaansprakelijkheid. Die concludeert dat de vrijwillige collectieve excedentverzekering steeds meer onder druk komt te staan en uiteindelijk zal eindigen. Dit heeft tot gevolg dat notarissen onverzekerbaar raken, dat premies voor het notariaat op termijn zullen stijgen en dat die premies voor bepaalde notarissen niet meer zullen zijn op te brengen, waardoor zij genoodzaakt zijn hun praktijk te staken. Zonder verplichte collectieve verzekering is het volgens de commissie daarom aannemelijk dat over een aantal jaren voor een groot deel van het notariaat geen mogelijkheid tot – goede – beroepsuitoefening meer bestaat.

HOOGTE DEKKING

Het bestuur is vooralsnog niet van plan een aanpassing te doen aan de minimale dekking van 25 miljoen euro. Een verlaging van de

dekking is uitgesloten nu de verzekering een zogeheten *claims made* systeem kent. Dit houdt in dat het moment dat de claim wordt ingediend, bepalend is voor de hoogte van de dekking. Wanneer een notaris zijn dekking verlaagt, kan hij – in privé – mogelijk worden aangesproken voor het verschil tussen de verleende dekking en de dekking waarop de cliënt gezien de dekking in het verleden mocht vertrouwen. Dit is een aansprakelijkheidsrisico dat de notaris niet moet willen lopen en dat zeer slecht is voor de eer en het aanzien van het notarisambt. Het vormde bovendien aanleiding voor de laatste in werking getreden wijziging van artikel 15 van de Verordening beroeps- en gedragsregels. Hierin is onder meer bepaald dat een opvolgend notaris altijd verplicht is de dekking van zijn voorgangers te handhaven. Mocht een notaris of zijn voorgangers met zijn kantoor voor 200 miljoen euro gedekt zijn en buiten de maatschap verder door willen gaan, dan is hij verplicht een verzekering af te sluiten met een dekking van 200 miljoen euro. De enige andere optie is zijn protocol achterlaten en zich laten benoemen op een nieuw protocol. Het voorstel tot wijziging van de Verordening beroeps- en gedragsregels, zoals besproken in de ledenraad, wordt op korte termijn aan de leden gestuurd. Daarna zal het voorstel in de ledenraadsvergadering van februari worden voorgelegd ter goedkeuring.

Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, w.geselschap@knb.nl, 070 3307133

Nieuwe cursisten beroepsopleiding maken kennis met KNB

Begin september zijn twee nieuwe groepen beginnende kandidaat-notarissen gestart met de beroepsopleiding. Om hen kennis te laten maken met de KNB vond de aftrap plaats in Den Haag. In totaal kwamen er 52 kandidaat-notarissen op bezoek.

De cursisten gingen aan de slag met een persoonlijk ontwikkelingsplan en werkten aan hun communicatievaardigheden. Dit onder leiding van Sjoerd Oomen en Kelly van der Heijde, HR consultants bij BDO. De opleidingsmiddag werd afgesloten met een borrel, waarbij leden van het bestuur, het bureau en de commissie kandidaat-notarissen waren vertegenwoordigd.

Meer informatie: KNB, Nynke Janssen, n.janssen@knb.nl, 070 3307155

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Joris Drost (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Roel Ottow, Tatiana Scheltema, Jolanda aan de Stegge, Berdine Vos-Vegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Mark Jonker Roelants, Joyce Leemrijse, Hens Meengs, Anne-Marie Snel, Nora van Oostrom-Streep en Mariska Dalmijn-Verkooijen

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sdu Mediasales,
Marieke van Wezel
telefoon: 070 3780705
e-mail: m.v.wessel@sdu.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Notaris ontzet uit het ambt wegens ongeschiktheid

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

N gaat in hoger beroep tegen de beslissing van de kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden van 1 juli 2014 (ECLI:NL:TNORARL:2015:11), waarbij de kamer de klacht volledig gegrond achtte en N schorste voor drie maanden. Deze zaak is behandeld in *Notariaat Magazine* van augustus 2014 onder de titel 'Torenhoge declaraties voor onzinnige en ongevraagde werkzaamheden'. De kamer oordeelde kort samengevat als volgt: N heeft ter zake van de levens-testamenten onzorgvuldig gehandeld en onnodige en onvoldoende besproken werkzaamheden verricht. Voor zover de notaris de omvang van zijn werk motiveert met de mededeling dat alles handgemaakt is, maakt dat het handelen van de notaris niet minder klachtwaardig, aangezien de kamer bekend is dat er sinds 2011 modelakten zijn. Wat betreft het opstellen van de nieuwe testamenten heeft N bijzonder onzorgvuldig, eigenzinnig en onnodig gehandeld. Wat betreft de declaraties heeft N klachtwaardig gehandeld aangezien hij vele malen meer declareerde dan waarop klagers mochten rekenen, en daarbij ook voor onnodige en ongevraagde werkzaamheden aanzienlijke bedragen in rekening bracht (ongeveer 14.000 euro voor de testamenten en levenstestamenten en ongeveer 14.000 euro voor vier schenkingsakten, inclusief btw). N heeft het aanzien van het notariaat in zeer ernstige mate geschaad. Bij het opleggen van de maatregel rekent de kamer het N zwaar aan dat hij drie keer eerder voor soortgelijke klachten een waarschuwing en schorsingen opgelegd heeft gekregen en desondanks weer in de fout is gegaan.

Het verweer van N

N voert aan dat de kamer haar oordeel heeft gebaseerd op onjuiste en onvolledige feiten, maar hij specificeert zijn bezwaren tegen die feiten niet. Verder volhardt N in zijn stelling dat klagster K

(de dochter) geen (rechtstreeks) belang heeft om te klagen over het opmaken en passeren van de levenstestamenten en de testamenten voor haar ouders.

N heeft voorts een aanvullend beroepschrift ingediend met als bijlage onder meer een rapport van mr. dr. E.W.J. Ebben (verder: Ebben).

Ebben heeft zijn rapport gebaseerd op door alleen de notaris aangeleverde informatie. Ebben heeft geen contact gehad met klagers en hen niet in de gelegenheid gesteld te reageren op zijn rapport, noch bij klagers geverifieerd of de door N verstrekte informatie juist en volledig was. Ebben schetst in het rapport de feitelijke gang van zaken, het handelen van de notaris en zijn afwegingen en dilemma's en komt tot de conclusie dat de klachten ongegrond zijn.

Het oordeel

Het hof oordeelt dat K een redelijk belang heeft. K was opdrachtgeefster en N heeft zijn werkzaamheden in samenspraak met haar uitgevoerd. Daarnaast heeft K onweersproken aangevoerd dat zij als zaakwaarnemer van de ouders heeft te gelden. K heeft bezwaar gemaakt tegen het rapport van Ebben. N heeft hiermee zijn geheimhoudingsplicht geschonden en aangezien Ebben door N is ingeschakeld, kan de opinie van Ebben niet als onafhankelijk en onpartijdig worden aangemerkt. Het hof zal geen acht slaan op het rapport van Ebben.

Het hof is van oordeel dat N het vertrouwen in het notariaat ernstig heeft geschonden. N heeft laten zien niet te beschikken over het inzicht dat nodig is om op behoorlijke wijze het ambt van notaris uit te oefenen, al is het hof ervan overtuigd dat N niet met opzet heeft gehandeld en de wil had om zorgvuldig en op juiste wijze zijn vak uit te oefenen. N heeft zich zozeer laten leiden door zijn streven zijn cliënten van dienst te zijn, dat hij daarbij de belangen van de betrokken partijen bij de door hem verrichte werkzaamheden geheel uit het oog is verloren en niet heeft voldaan aan de eis op zo'n efficiënt mogelijke wijze zijn werkzaamheden te verrichten. Daarbij zijn voor de ouders zeer hoge en onnodig gemaakte kosten ontstaan, die niet opwegen tegen

de met de akte beoogde fiscale besparing. Het hof neemt verder in overweging dat met betrekking tot soortgelijk handelen aan de notaris eerder een waarschuwing, een schorsing van vier weken, en een schorsing van twee weken is opgelegd. Ondanks de daartoe geboden mogelijkheid heeft N niet doen blijken in te zien dat zijn handelwijze in dit dossier niet zorgvuldig was. N heeft, daarin gesteund door de door hem ingeschakelde deskundige, juist verklaard overtuigd te zijn van de grote zorgvuldigheid van zijn optreden. Het is dan ook niet te verwachten dat de notaris hierin nog verbetering zal aanbrengen of op andere wijze het inzicht zal krijgen dat nodig is voor een behoorlijke ambtsuitoefening.

Het Hof legt de maatregel ontzetting uit het ambt op

Hof Amsterdam, 11 augustus 2015
ECLI:NL:GHAMS:2015:3257

Opmerking

Het is zeer opmerkelijk dat een (inmiddels oud-)docent notarieel recht zich leent voor een positief rapport voor deze notaris.

Met het ingestelde hoger beroep *an sich* laat de notaris al blijken geen enkel besef te hebben van het onbehoorlijke van zijn werkwijze en liet hij het hof eigenlijk geen andere keus dan het opleggen van de zwaarste maatregel.

Schorsing voor het laten versloffen van boedels en lakse communicatie

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

In augustus 2013 overlijdt erfflater met achterlating van onder meer klagster K als erfgename. Notaris N is benoemd tot executeur. Begin september 2014 dient K een klacht in: N handelt de nalatenschap niet zorgvuldig en voortvarend af, reageert niet op telefoontjes en mailtjes, laat het slot van het appartement niet vervangen, terwijl derden een sleutel hebben, start de verkoop van het appartement niet op,

doet geen aangifte voor de erfbelasting en neemt geen actie op haar claim op een gouden halsketting die een andere erfgenaam houdt.

In april 2015 vindt er een gesprek plaats tussen de voorzitter van de kamer en N en K. Daarbij worden afspraken gemaakt over de voortgang in de afwikkeling. K bericht de kamer dat de afwikkeling nog niet opschiet en in juli vindt de mondelinge behandeling van de klacht plaats.

Het verweer

N verontschuldigt zich voor het niet voortvarende optreden en geeft aan dat het niet heel goed met haar ging vanwege privéomstandigheden (overlijden van haar ouders). Voorts geeft zij aan dat de afwikkeling inmiddels veel is opgeschoten.

Het oordeel

Vast is komen te staan dat N te weinig zelf de regie heeft gehouden c.q. bij haar afwezigheid heeft gezorgd dat de werkzaamheden doorgingen. Zij heeft te weinig gecommuniceerd en zelfs na het gesprek in april 2015 een te afwachtende houding aangenomen. Zij had concrete actie moeten ondernemen om geen misverstanden te laten ontstaan en om de kosten in de nalatenschap niet nodeloos te laten oplopen. N heeft niet zorgvuldig gehandeld en heeft als executeur de belangen van de erfgenamen niet afdoende behartigd. Hoewel het buiten haar bevoegdheid gaat, wil de kamer N dringend in overweging geven de nalatenschap met bekwame spoed, zo mogelijk voor 1 oktober 2015, af te wikkelen en ten behoeve van K een deugdelijke rekening en verantwoording op te stellen. Gezien de nalatige houding van N, het gebrek aan activiteiten en het feit dat zij voor een zelfde soort klacht een waarschuwing opgelegd heeft gekregen, heeft de kamer er niet het vertrouwen in dat in deze houding of dit optreden van N enige verbetering zit. De kamer acht de maatregel schorsing voor twee weken passend en geboden.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB (nm@knbnl)

De notariskamer legt de maatregel schorsing voor twee weken op

Kamer voor het notariaat Den Haag, 2 september 2015

Opmerking

Boedelafwikkeling is geen *rocket science*, maar vooral mensenwerk. Het overgrote deel van de afwikkeling is een kwestie van voortvarend praktisch handelen en het onderhouden van een goede en regelmatige communicatie met de betrokkenen. De notaris kan een groot deel van de werkzaamheden dus prima uitbesteden aan goed geïnstrueerde medewerkers, mits er een goede regie over de voortgang in de afwikkeling is.

Berisping voor lakse afwikkeling nalatenschap en non-communicatie

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

In oktober 2009 overlijdt erflater met achterlating van haar kinderen als erfgenamen. Notaris N is samen met een kleindochter tot executeur benoemd. In november 2014 dienen twee kinderen (K) een klacht in: de nalatenschap is nog steeds niet afgewikkeld, er is nog steeds geen boedelbeschrijving, geen rekening en verantwoording, geen overzicht van inkomsten en uitgaven voor de Belastingdienst, N reageert niet op informatieverzoeken per telefoon, mail en post, en N heeft haar declaraties niet gespecificeerd en blijkt die ook niet meer te kunnen specificeren. Na het traject van briefwisselingen via de kamer (drie brieven van K en vier brieven van N) volgt in mei 2015 de mondelinge behandeling.

Het verweer

N geeft toe dat de nalatenschap te lang is blijven liggen, maar dat lag mede aan het feit dat de nalatenschap ingewikkeld was en privéomstandigheden van N (zij en haar gezin werden enige tijd gestalkt). De besprekingen en onderhandelingen over onder andere de waarde van de registergoederen verliepen moeizaam. N stelt dat zij vele werkzaamheden heeft

verricht, maar erkent dat zij na de verkoop van de boerderij in 2013 adequater had kunnen handelen.

Het oordeel

De kamer ziet de gestelde complexiteit waardoor de afwikkeling nog niet is afgerond niet aangetoond. Ook de klachten over het ontbreken van een boedelbeschrijving, rekening en verantwoording en het overzicht voor de Belastingdienst zijn gegrond. Wat betreft de specificatie van de declaraties heeft N niet voldaan aan het in artikel 55 lid 1 Wet op het notarisambt bepaalde, zodat ook deze klacht gegrond is. De kamer concludeert dat de verwijten aan N vooral gaan over haar inactiviteit en non-communicatie. Het lijkt erop dat passiviteit kenmerkend is voor N. In een vergelijkbare tuchtzaak heeft de kamer aan N hier eerder een berisping voor opgelegd. Verder constateert de kamer dat in deze zaak N te laat of in het geheel niet reageert op schriftelijke en telefonische verzoeken van de kamer. Gelet op de ernst van de zaak en de attitude van N ligt een schorsing voor de hand. De kamer houdt echter rekening met de persoonlijke situatie van N, zodat een berisping thans als passend wordt geoordeeld.

De notariskamer legt de maatregel berisping op

Kamer voor het notariaat Arnhem-Leeuwarden, 21 juli 2015

Opmerking

Deze kamer houdt wel rekening met de persoonlijke situatie van de notaris. Ook hier had de notaris maatregelen kunnen treffen om de continuïteit van de werkzaamheden te waarborgen. Hoe vervelend de privéomstandigheden ook zijn, het is niet professioneel dat klanten daar de dupe van worden. Een vlotte, goed geregisseerde en gecommuniceerde boedelafwikkeling levert blijde klanten en dus gratis reclame op, terwijl daarvoor goed gedeclareerd kan worden op uurtarieven. Voor veel kantoren is de boedelpraktijk de financiële ruggraat van de onderneming, en dus veel te belangrijk om te laten versloffen.

PERSONALIA

Recent benoemd tot notaris

Amsterdam (protocol mevrouw mr. L.C. Klein) mevrouw mr. C.M. Klein, kandidaat-notaris (1990); Amsterdam (protocol mr. M. van Groningen) mr. J.W.A. Hockx, kandidaat-notaris (1990); Eindhoven (in associatie met Helder) mevrouw mr. J.H.E. van Brussel, kandidaat-notaris (2000); 's-Gravenhage (in associatie met mr. J.H.M. Grijmans) mevrouw mr. A.E.C. Tjepkema-Dierckxsens, kandidaat-notaris (2001); Haren (protocol mr. J.N.G.J. Kuin) mr. G. Bossinade, kandidaat-notaris (2003); Meppel (protocol mr. B. Lever) m.i.v. 1 november 2015 mr. H.B. Lever, kandidaat-notaris (2002).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Borne (protocol mr. A.S.J.M. de Kok) m.i.v. datum beëdiging mevrouw mr. E.A.M. Oonk; Groningen (protocol mr. T.J. de Vries) m.i.v. datum beëdiging mr. L. van der Veen; Lelystad (protocol mr. R.L. Zanardi) m.i.v. datum beëdiging mevrouw mr. J.T. Tromp-Zegers; Zwolle (protocol mr. Th.A. Ritsema) m.i.v. datum beëdiging mevrouw mr. I.M. Buit-Timmer; Utrecht (protocol mr. J.K. Schurings) m.i.v. datum beëdiging mevrouw mr. M.G. Vrielink;

Veenendaal (protocol mr. A.H.G. Wilod Versprille) m.i.v. datum beëdiging mevrouw mr. L. Stokkel.

Eervol ontslag op verzoek

mr. L.C. Kok, notaris te Apeldoorn, m.i.v. 30 september 2015; mr. R.J.C. van Helden, notaris te Amsterdam, m.i.v. 1 oktober 2015; mr. H.J.Chr. Olivers, notaris te Onderbanken, m.i.v. 1 oktober 2015; mr. N. Kloosterman, notaris te Schiedam, m.i.v. 1 oktober 2015; mr. J.C. Poppe, notaris te Terneuzen, m.i.v. 1 oktober 2015; mr. J.J.M.M. Ridderhof, notaris te Epe, m.i.v. 15 oktober 2015; mr. B. Lever, notaris te Meppel, m.i.v. 1 november 2015.

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van: - mr. E.J.H. Horst, tot 1 maart 2015 notaris te Hilversum, m.i.v. 15 september 2015 toe te wijzen aan mr. F.L.M. van de Graaff, notaris te Hilversum;

- mevrouw mr. M.E.C. Kuipéri, tot 1 april 2015 notaris te Amsterdam, m.i.v. 15 oktober 2015 toe te wijzen aan mr. F.R. Sterel, notaris te Amsterdam.

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie zal de notariële plaats van vestiging van mr. A.G.M. Moonen, thans notaris in de gemeente Venlo, m.i.v. 15 november 2015 gewijzigd worden in de gemeente Sittard-Geleen met achterlating van zijn huidige protocol.

Koninklijke onderscheiding

Lid in de Orde van Oranje Nassau mr. J. Jager, notaris te Soest.

Bart Lever

Christine Klein

Marieke Buit-Timmer

Leonie Stokkel

Mariel Vrielink

Lucas van der Veen

Elisabeth Dierckxsens

Gert Bossinade

Judith van Brussel

Judy Tromp

Jan Hockx

Kleine wereld

Het Nederlandse notariaat is een betrekkelijk klein wereldje. Met zo'n 1.300 notarissen en een ruime 1.600 kandidaten is de beroepsgroep vrij overzichtelijk en is de kans om een bekend gezicht te treffen aanzienlijk. De voordelen hiervan zijn al vanaf de eerste stappen in de notariële wereld merkbaar. Waar de collegезalen van de grote broer Nederlands recht doorgaans uitpuilen van de studenten, doen de notariële vakken veelal als privé-onderwijs aan.

In de gangen van het zalencentrum waar de beroepsopleiding wordt gegeven, kom je als jonge kandidaat vervolgens steeds meer oude en nieuwe studiegenoten tegen.

DÉJÀ VU

Zo ervoer ik, toen ik afgelopen maand na een kort zomerreces weer in het centrale

Utrecht aankwam, een klein déjà vu bij het weerzien van de vele oude bekenden uit de collegebanken. Het deed me goed om te zien hoeveel jonge kandidaten het afgelopen jaar een baan in het notariaat hebben gevonden (vandaag heb ik nog een WhatsApp-bericht ontvangen van een oud bestuursgenoot die binnenkort als kandidaat-notaris aan de slag mag). De 'kandidatenshuffle' die eerder op deze plek werd aangekondigd, lijkt nu echt te zijn begonnen!

KEERZIJDE

Helaas kent dit verhaal ook een keerzijde. Afgelopen maand heb ik afscheid moeten nemen van mijn kamergenoot met wie ik nota bene op dezelfde dag in de praktijk begonnen ben. Sinds deze eerste stappen in de notariële wereld hebben we lief en

leed met elkaar gedeeld, maar nu was het tijd om de blik - op een ander kantoor - te verbreden. Ook een notaris krijgt kennelijk weleens een aanbod dat hij niet af kan slaan.

CONGRES

Maar ach, gelukkig is het Nederlandse notariaat een betrekkelijk klein wereldje. Waarschijnlijk treffen we elkaar deze maand weer op het congres van de KNB.

Drie kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

Cursus vereffening

6 november 2015

NOVEX is een vereniging voor executeurs, maar zeker ook voor vereffenaars! Aangezien het regime van de vereffening op onderdelen essentieel anders is dan het regime van de executele, biedt NOVEX een eendaagse cursus aan om uw kennis en kunde verder bij te spijkeren op het gebied van vereffening. De cursus zal een mix van wetenschap en praktijk inhouden, waarbij veel ruimte is voor interactie. Uiteraard zullen ook de recente ontwikkelingen en rechtspraak aan de orde komen.

Datum/tijd: 6 november 2015 van 9.30 tot 17.00 uur
(ontvangst vanaf 9.00 uur)

Locatie: Utrecht

Docenten: prof. mr. W. Kolkman, mw. mr. P.G. Knoppers
PE-punten: NOVEX, SCE, KNB 6 pe-punten, RB in aanvraag
Cursusprijs: € 250,- ex btw voor leden, niet-leden € 475,- ex btw. (inclusief cursusmateriaal, lunch)

Basiscursus Estate Planning

bij de afwikkeling van nalatenschappen

Op 27 november 2015 verzorgen prof. dr. J.P.M. (Hans) Stubbé en mevrouw mr. M.N. (Mariëlle) Bende een cursusdag estate planning in het bijzonder (maar niet uitsluitend) voor de niet-notariële NOVEX-leden. Tijdens de bijeenkomst ligt de nadruk op de aspecten van estate planning bij de afwikkeling van nalatenschappen. Een modern 'keuze-testament' vereist immers kennis omtrent de 'voors en tegens' van de geboden mogelijkheden; met name de consequenties voor de erfbelasting worden uitgelegd.

Datum/tijd: 27 november 2015 van 10.00 uur tot 17.00 uur
(ontvangst vanaf 9.30 uur)

Locatie: Utrecht

Docenten: prof. dr. J.P.M. Stubbé, mw. mr. M. Bende
PE-punten: NOVEX, SCE, KNB 5 pe-punten, RB in aanvraag
Cursusprijs: € 250,- ex btw voor leden, niet-leden € 395,- ex btw (inclusief cursusmateriaal, lunch)

Voor informatie en voorwaarden lidmaatschap

NOVEX zie: www.novex-executeur.nl

De vereisten voor certificering en de gecertificeerde executeurs kunt u vinden op:
www.sce-executeurs.nl

Leergang Executele

op 12 en 13 november 2015

In deze intensieve cursus wordt in vijf dagdelen door diverse docenten de theorie en praktijk van de executeur behandeld. De professionele executeurs kunnen hun kennis en kunde verder ontwikkelen. Aan de hand van een casus en stellingen worden de theorie en de praktijk van de executele behandeld.

Na het volgen van de leergang staat het lidmaatschap van NOVEX open. Leden krijgen onder meer diverse verdiepingscursussen aangeboden. Daarnaast is NOVEX als belangenbehartiger in gesprek met diverse partijen om de positie van de executeur te verbeteren. NOVEX is een multi-disciplinaire vereniging met bestuursleden en leden uit verschillende beroepsgroepen. De beroepsgroepen werken binnen NOVEX samen om de executeur te professionaliseren.

Een lid van NOVEX kan zich aanmelden voor certificering door de Stichting Certificering Executeurs (SCE). De vereisten voor certificering en de gecertificeerde executeurs kunt u vinden op: www.sce-executeurs.nl.

Indien u niet beschikt over basiskennis van het erfrecht is het volgen van de basiscursus erfrecht op **2 oktober 2015** een voorwaarde om aan de leergang executele deel te nemen.

Informatie 'leergang executele':

Data/tijden leergang executele: 12 en 13 november 2015: donderdag van 9.30 uur tot 19.30 uur en vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur, met om 17.00 uur een afsluitende borrel.

Locatie: Bergse Bossen te Driebergen

Kosten voor de leergang: € 1.750,- (excl. btw, inclusief lunches, diner, overnachting, borrel en studiemateriaal).

13 PE-punten worden aangevraagd bij KNB, EPN en RB.

Voor vragen of informatie

mr. Anneke Rookmaker info@novex-executeur.nl
of 020-3882928

U kunt zich aanmelden via de website van NOVEX:
www.novex-executeur.nl

Slimme software voor de notariële praktijk...

U kent NEXTassyst van Devoon? Met onze software handelt u vrijwel papierloos al uw zaken af, waarbij veel standaardwerkzaamheden volledig automatisch gaan. Uw kantoor gaat sneller en efficiënter werken, waardoor u kosten bespaart.

www.devoon.nl

Devoon BV | Reeuwijkse Poort 305a | 2811 NV Reeuwijk
Telefoon 0182-39 99 94 | info@devoon.nl

ict concept.

...altijd en overal probleemloos te gebruiken

Met de cloud-diensten van ICT Concept kunt u NEXTassyst overal gebruiken waar een internetverbinding is. Op uw kantoor, thuis, bij een cliënt of onderweg... met een paar klikken hebt u veilig toegang tot uw volledige systeem.

T 088 002 84 82
www.ict-concept.nl

Amersfoort Amsterdam Eindhoven
Joure Oosterhout Rotterdam